

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, KEDD 1925 június 16.

159. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hűtfőn délelőtt
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. . Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Az erőszakpropagandája

Csak a legnagyobb megdöbbenés hangján tudunk azokról az eseményekről megemlékezni, amelyek a magyar párt szuboticiai szervezetének vasárnapi gyűlését megzavarták. „Elég volt” — mondotta a gyűlésen megjelent ismeretlenek egyik vezetője s ez a közbeszólás valóban véget vetett az egyik, jugoszláv állampolgárokból álló párt politikai gyűlésének.

Mi most csak azokhoz akarunk szólni, akik a gyűlést megzavarták s csak azokhoz, akik a rendezvényt megakadályozhatták volna. A magyar párt politikája, harci eszközei s taktikája feletti vita most ne jusson szóhoz, mert nemcsak kisebbségi jogon, de az SHS. királyság alkotmányán, az alkotmány által az SHS. királyság állampolgárainak megadott szabadságjogokon, főként a gyűlékezési és egyesülési jogon, az alkotmánynak, a törvényeknek s a hatóságoknak tekintélyén esett sérelem. A gyűlésen megjelent rendőri készségnek bizonyára nemcsak az lett volna a feladata, hogy a rendezvényt megzavarásának elejét vegye, hanem az is, hogy akadályozza meg a gyűlés megtartását, ha csak egyetlen hang, egyetlen megnyilatkozás, egyetlen mozdulat sértené a törvényes rendet, vagy csak érintené az államhatalom presztizsét. Azok, akiknek a közrend megóvása hivatali kötelességük volt, semmi olyan jelenséget nem észleltek a gyűlésen, ami akár a legenyhébb figyelmeztetésre is okot szolgáltathatott. Mondhatta-e az egyik közbeszóló, hogy: *elég volt*, amikor az SHS. királyság nemzetgyűlése által elfogadott s öfélége a király által megerősített alkotmány megadta a jogot a gyűlés folytatására? Ki sérti az alkotmány rendelkezéseit: az-e, aki szabad állampolgárhoz méltóan, a törvények keretein belül él, az alkotmány által megadott joggal, vagy az, aki a maga meggyőződésének kalapácsával, vagy vérmérsékletének ekrazitájával szétrombolja azt, amit az alkotmány felépített? *Ki a jobb hazafi, az-e aki engedelmeskedik az alkotmánynak, vagy az, aki szembehelyezkedik vele, aki aláveti magát a törvényes rendnek, vagy aki megszegi a legalapvetőbb törvény rendelkezéseit?* Ki az, aki magát az alkotmány fölé helyezheti az által, hogy másokat kivet az alkotmány sáncai közül? Ki lehet ebben az országban nagyobb hatalom, nagyobb tekintély, nagyobb erő, mint maga az alkotmány?

Másrészt pedig lehet-e jobban lejártni a hatósági tekintélyt, mintha erőszakkal akadályoznak

meg olyan gyűlést, aminek megtartását a hatóság engedélyezte s amin a hatóságok képviselői sem államellenes, sem alkotmányt sértő, sem a jogrendet veszélyeztető jelenséget nem észleltek. Minden rendezvarás azt állítja s annak bizonyítására vállalkozik, hogy a hatóságok nem képesek betölteni a törvény által rájuk bízott feladatokat s ennél fogva másoknak kell élni azokkal a jogokkal, amelyeket a törvény a hatóságokra bízott. Ugy gondoljuk, a hatóságoknak helyesen felfogott kötelességük az is, hogy a rendezvarások megakadályozásával a tekintélyük ellen intézett támadást lehetetlenné tegyék.

Voltak már nyugtalanabb idők, lázasabb hónapok, de arra még nem volt eset, hogy Szubotican rendezvarás akadályozza meg a magyarság egy szervezetének politikai gyűlését. Ugy a megalakulásakor, mint a választások előtt nyugtalan és zavartalan békében beszélhették meg a magyarok politikai kérdéseiket. Szolgálatot tesznek-e a rendezvarók a maguk politikai pártjának, ha a magyarok összejövetelét akkor akadályozzák meg, amikor magyar szavazatok támogatásával négy ra-

dikális képviselőt küldött a nemzetgyűlésbe a szuboticiai kerület? Szolgálatot tesznek-e a saját politikájuknak akkor, amikor a rendezvarással adnak jelentőséget egy helyi szervezet jelentőség nélküli összejövetelének? Mert a vasárnapi gyűlésnek csak az adott jelentőséget, hogy nem lehetett megtartani s bár a legtovább állt tőlünk az a szándék, hogy az ott elhangzott tiszteletreméltó beszédek jelentőségét csorbítani akarnánk, mégsem hallgathatjuk el a rendezvarókhoz intézett azt a figyelmeztetést, hogy az alkotmányon, a törvények tiszteletén s a hatósági tekintélyen ejtett sérelem sokkal nagyobb jelentőségű, mint amilyennek tarthatja akár a legindokolatlanabb aggodalom az ott előterjesztett határozati javaslat elfogadását, vagy a tisztújítás adminisztratív jelentőségű megejtését.

És ne felejtsek el, hogy a legjobban megszervezett, a legfelügyelmezettebb tagokkal rendelkező s a legtöbb politikai érzékkel és iskolázottsággal rendelkező párt sem tud olyan sikeres, olyan eredményes, olyan könnyű propagandát folytatni, mint az az erőszak, amelyik vele szemben nyilatkozik meg.

Horvát felszólalás a nemzetiségi oktatás érdekében

Az elemi iskolákról szóló törvényjavaslat bizottsági tárgyalása
Pasics gyengélkedik

Beogradból jelentik: A parlament elnapolása folytán ismét szélcsend állt be a politikai életben. A képviselők legnagyobb része még szombaton elutazott Beogradból és csak azoknak a bizottságoknak a tagjai maradtak a fővárosban, amelyek a hatnapos parlamenti szünet alatt is folytatják működésüket. Az eseménytelenséghez hozzájárul Pasics miniszterelnök gyengélkedése is, aki vasárnap és hétfőn nem hagyhatta el lakását. Hétfőn délelőtt Trifković Marko parlamenti elnök tett látogatást a beteg miniszterelnöknél.

A kormánynak a vasárnapi ülésen megválasztott bizottsága hétfőn délelőtt a pénzügyminisztériumban ülésezett, amely alkalommal az agrárminiszternek az általános igazgatásról szóló törvény módosítása ügyében beterjesztett javaslatáról tárgyaltak. Az erre vonatkozó tanácskozást még nem fejezték be.

A parlamentben a hétfői nap folyamán több bizottság tartott ülést. A rokkant-törvényt tárgyaló bizottság általánosságban elfogadta a javaslatot és a részletes

vitában a hetedik szakaszig jutott el. Több szakasz ügyében a döntést elhalasztották, tekintettel az ellenzék indítványaira, amelyeket a szociálpolitikai miniszter a kormány elé akar vinni. Így többek közt azt kívánja az ellenzék, hogy a háború folytán megrokkant polgári személyek is megfelelő rokkantságban részesüljenek. A demokráta azt is javasolták, hogy az idegen, volt szövetséges államok rokkantjai is ugyanazokat a kedvezményeket kapják, mint a milýeneket az SHS. királyság rokkantjai számára az illető államok nyújtanak.

Az elemi iskolai törvényt tárgyaló bizottság is folytatja tanácskozásait, amelyek során a harmadik fejezetig jutottak el. A nemzetiségi iskolák ügyében vita még nem fejlődött ki, mert a 35-ik szakasz, amely ezekről intézkedik, még nem került sorra. A 19-ik szakasz tárgyalásánál, amely arról intézkedik, hogy ahol a nemzeti kisebbségekhez tartozó lakosság nagyobb számban él, a szülők kívánságára előkészítő osztályokat fog a miniszter felállítani, dr. Bazala Albert zajednica-párti felvilágosi-

tást kért a minisztertől.

Pribicevics közoktatásügyi miniszter kifejtette, hogy e szakasz értelmében ahol a nemzetiségekhez tartozó szülők azt kívánják, hogy gyermekeik az állami iskolában államnyelven tanuljanak, ott az előkészítő osztályokban lehetővé teszik a gyermekeknek az államnyelv megtanulását, ami azonban semminemű kényszerrel nem jelent. Bazala ebbe a válaszba egyelőre belenyugodott, de kijelentette, hogy ezt az ügyet a bizottság plénuma előtt ismét szóvá fogja tenni, hogy a miniszter ezt a kijelentését megismételhesse és így a miniszteri nyilatkozat mint a szakasz magyarázata a bizottság jegyzőkönyvébe belekerüljön. Bazala egyébként munkatársunknak kijelentette, hogy a 35-ik szakasz tárgyalásánál fel fog szólni a nemzetiségi kisebbségek nyelvén való oktatás érdekében, miután a most benyújtott törvényjavaslat erre vonatkozó szakaszát nem tartja kielégítőnek.

Előkészületek a washingtoni interparlamentáris konferenciára

Hétfőn összeült az a parlamenti albizottság, amely a washingtoni interparlamentáris konferenciát készíti elő. Az ülésen Jovanović Ljuba elnököl és jelen volt Ninčević külügyminiszter és Karović washingtoni jugoszláv főkonzul is. Trumbić dr., a bizottság alelnöke azt javasolta, hogy a bizottság megalakulását közöljék az Interparlamentáris Unió berni központjával és kérjék be az eddigi konferenciák jegyzőkönyveit. Marković Lázár radikális javasolta, hogy a washingtoni konferencián napirenden szereplő kérdésekben a jugoszláv delegáció egységesen lépjen fel és hogy minden kérdés tárgyalására egy előadót és egy helyettes-előadót válasszanak. A konferencia napirendjén szereplő kérdések közül a legfontosabbnak a lefegyverzés és a nemzeti kisebbségek kérdését tartja, amely kérdések az eddigi nemzetközi konferenciákon is szinte vörös fonálként húzódtak végig. Hangsúlyozta annak fontosságát, hogy a parlament közvetlen összeköttetésbe kerül ezuttal az amerikai hivatalos körökkel és ezért indítványozta, hogy a kormány csináljon megfelelő amerikai propagandát, keressen érintkezést az Amerikába kivándorolt jugoszlávokkal és hogy a delegációval minél több képviselő utazzon ki Washingtonba.

Ninčević külügyminiszter felszólalásában kijelentette, hogy nem fontos a nagyszámu delegáció, hanem arra kell ügyelni, hogy a delegációba olyan tagok kerüljenek, akik meg tudják védeni az állam érdekeit és teljesen járatosak a lefegyverzési és a kisebbsé-

ségi kérdésben. A kormány álláspontja ezekben a kérdésekben már olyan alaposan ki van dolgozva, hogy a delegációnak csak ezt az álláspontot kell tovább védenie. Minden kérdésben a delegáció két tagjának kell jól elkészülni, mert minden bizottságba egy tagot és egy helyettest választanak.

A vitában még Jovanovics Ljuba, Setyerov Slavko, Jankovics Velizár, Kumanud Koszta, Kojics Dragutin és Karovics vettek részt, akik mind hangsúlyozták a washingtoni konferencia fontosságát, majd elhatározták, hogy a bizottság állandó összeköttetést fog fenntartani a külügyminiszterrel és a parlament elnökével. Az érdemleges vitát a bizottság kedden kezdi meg.

Nem enyhítik a sajtótörvény rendelkezéseit

A törvényegységesítő bizottságának a sajtótörvényt tárgyaló albizottsága hétfőn délután ülést tartott és azokat a szakaszokat tárgyalta, amelyek megvitatását eddig elhalasztották, valamint döntött az ellenzék javaslatai ügyében. Így a 10. szakasznál Zsanics azt javasolta, töröljék azt a rendelkezést, amely szerint országgyűlési képviselő nem lehet felelős szerkesztő. Srszics törvényegységesítő miniszter kívánságára a bizottság a módosítást elvetette. A 13. szakasznál az ellenzék követelte, hogy töröljék azt a rendelkezést, amely szerint a pénzbüntetés és illetékek biztosítására a törvényes zálogjog fennáll a szerkesztőség egész leltárára, sőt a kéziratokra is. Zsanics felhívta a bizottság figyelmét arra, hogy a szellemi, irodalmi és művészeti mozgalmakat rendszerint szegény emberek csinálják, akik gyakran idegen lakásban dolgoznak és e rendelkezés folytán az a veszély fenyeget, hogy senkise fogja lakását és berendezését szerkesztőségi célokra rendelkezésre bocsátani. A törvényes zálogjog ilyen kiterjesztése különben is még bünesetekkel szemben se áll fenn. A bizottság Zsanics felszólalása ellenére is elvetette az ellenzék javaslatát.

A 14-ik szakasznál az ellenzék a rikkancsok bejelentési kötelezettségének eltörlését kívánta, amit azonban a többség elvetett. Az ellenzék kívánságára az újságírók megállapított korhatárt a javaslat 18 évről 16 évre szállította le. A 70-edik szakasznál új fejezetet iktattak be, amely szerint azt a lapot, amely legkésőbb második számában a bíróság által megítélt helyreigazító nyilatkozatot nem közli le, be kell tiltani. A 94-edik szakasznál elfogadták Zsanicsnak azt a javaslatát, hogy az új törvény életbelépése előtt elkövetett sajtóvétségek ügyében a régi sajtótörvények alapján járjanak el. Markovics Lázár indítványára elfogadták azt a javaslatot, hogy a királyról, vagy a királyi család tagjairól rajzolt karikatura közlése vétség. Zsanics indítványára elfogadták azt a javaslatot, hogy a parlament tartománygyűlések, közigazgatási és egyéb testületek, bíróságok nyilvános üléséről és tárgyalásairól közölt teljes, vagy részleges, de a valóságnak megfelelő tudósítások nem képeznek sajtóvétséget. Zsanics és Smodelj képviselők ezenkívül több szakasznál változtatást ajánlottak a sajtótörvény enyhítésére és különösen azért szálltak síkra, hogy a politikai sajtóvétségekért elítélteket, más törvényeknek megfelelően, külön enyhébb elbánásban részesítsék, amit azonban a többség elutasított.

Az albizottság ezzel befejezte működését és még csak kedden fog ülést tartani, végleges jelentésének megfogalmazása végett. Ezután a javaslat a törvényhozó bizottság

plénuma elé kerül, ahol előreláthatóan még heves vita fog lefolyni a kormánypártok és az ellenzék között, amely harcolni fog a legszigorúbb intézkedések módosításáért.

Bonyodalom a hajdujárasi bérlők visszahelyezése körül

Az új telepesek nem akarják elhagyni a földeket — A város a rendőrségre bizza az agrárminiszter rendeletének végrehajtását

Szobotica város hajdujárasi, vándorjárasi és csordajárasi földjei körül az agrárminisztérium döntése után sem simulnak még el a bonyodalmak. A minisztérium — mint a Bácsmegyei Napló már jelentette — úgy döntött, hogy azokat a magyarországi optálokat, akik egy hónappal ezelőtt telepedtek le a földekre, nem illetik meg a birtokbavett parcellák és ezek terméséhez és birtoklásához a régi bérlőknek van joguk.

A határozat foganatosítása azonban alighanem újabb bonyodalomakra fog vezetni. A miniszteri döntés egyrészt orvosolja ugyan a huszonöt éves városi bérletek bérlőinek sérelmeit, akiket márol-holnapra egyszerűen kitétek az általuk megművelt földekről, holott már erre az évre is kifizették a városnak a bérleti összeget, ugyanakkor azonban maga után vonja az új telepesek érthető tiltakozását, akik nem akarják elhagyni a nekik átadott parcellákat és arra hivatkoznak, hogy a földek elfoglalása óta már ők is eszközöltek befektetéseket a földeken és munkájuk kárbevész.

A város természetesen az agrárminisztérium döntéséhez tartja magát, amely szerint a régi bérlők visszahelyezendők a földekre. A város részéről az ügyben keletkezett minden bonyodalomért és anyagi károsodásért a noviszadi agrárhivatal tesz felelőssé, amely a város megkérdezése vagy értesítése nélkül telepítette ki a régi bérlőket és helyezte el a földeken az új telepeseket. A város már több ízben került hasonló esetek miatt összeütközésbe az agrárhivattal. Ebben az esetben is a városnak nem volt tudomá-

sa arról, hogy a régi bérlőket kitéleptetik a földekről és erről már csak az új telepesek elhelyezése után a bérlők panaszaiból értesült. Így a város, mint a földek tulajdonosa maga is befejezett tények előtt állt és nem tehette meg idejekorán a szükséges lépéseket, amelyekkel védelmébe vehette volna régi bérlőit.

Az új telepesek panaszaival szemben a város arra az álláspontra helyezkedik, hogy miután azok csak egy hónappal ezelőtt foglalták el a földeket, amelyek akkor már meg voltak művelve, nem lehet tekintettel arra, hogy az új telepesek is eszközöltek már beruházásokat és végrehajtja az agrárminisztérium rendeletét, annál is inkább, mert a régi bérlők a bérleti összegek kifizetésével és a föld megműködésével sokkal jobban vannak anyagiilag érdekelve. A minisztérium egyébként határozottan kimondja döntésében, hogy a földek kiosztására csak a jövő gazdasági év kezdetén kerülhet sor, azzal a feltétellel, ha ehhez az agrárrevíziós bizottság is hozzájárul. Az új telepesek viszont, akiket önhízájukon kívül tisztán csak az agrárhivatal téves és jogellenes intézkedése következtében ér most károsodás, a miniszteri döntés után csupán a noviszadi agrárhivalt tehetik anyagiilag felelőssé.

Miután azonban az új telepesek vonakodása folytán a régi bérlők visszahelyezése valószínűleg nem fog simán menni, a városi tanács az agrárminisztérium rendeletének foganatosításával a rendőrségre bizza meg, amely a régi bérlőket a legközelebbi napokban visszahelyezi birtokukba.

A moli halálfogda

Hat havi börtönre és huszonötezer dinár kártérítésre ítélte a bíróság a volt moli rendőrőrmestert

Főtárgyalás a suboticiai törvényszéken

A moli rendőr-fogda titkait fűrkészte már másodízben a bíróság, ahova 1921. év október 21-én becsukták Ajmádi István moli lakost és ahonnan három napi fogvatartás után csak meghalni került haza.

Az első tárgyalást múlt hó 26-án tartották meg ebben a bűnyben, de nem fejezték be, mert a boncoló orvos tanuként kihallgatása vált szükségessé és új tanukat is beidézték a bíróság.

Hétfőn volt a folytatódó tárgyalás a moli rendőrök bűnyének, Pavlovics István törvényszéki elnök tanácsa előtt. A közvédelmi Vasziljevics Ljuba dr. államügyész képviselte, az első és harmadrendű vádlottat Vuics Milán dr., a másodrendű vádlottat Piskulics Zvonimir dr. védte.

A vádlottak padján: Jaksics Vászó rendőr, Krnyajszki Jován rendőrőrmester és Pesics Milán rendőr ültek.

Pavlovics István elnök a folytatódó főtárgyalás megnyitása után bejelentte, hogy a boncoló orvos, Hável dr. Magyarországra költözött és így nem volt beidézhető.

Perazsics Bozsidar dr. törvényszéki orvos ismerteti a bonc-jegyzőkönyvet. Előterjesztésvéleményét, amelyhez dr. Bartha Antal törvényszéki orvos mindenben hozzájárul,

Az elnök, valamint a védők több kérdést intéznek az orvosszakértőhöz. A védők főleg azt kívánják megállapítani, hogy a teljesen részeg állapotban levő Ajmádi a cellában elesés, vagy ütődés folytán szenvedhetett-e olyan sérülést, mely halálát előidézte? Az orvosszakértők ezt kizártnak tartják. A bonc-jegyzőkönyv szerinti sérülések: — bérlepedés, vérálfutásos, elszínesedett nyomok — kemény, tompa eszköztől esetleg rugástól erednek.

Az orvosszakértő kihallgatása után a beidézett tanukat hallgatta ki a bíróság.

Az első tanu Denkovics György moli férfitábor. Negyedik szomszédja volt az elhalt Ajmádnak. Gyakran járt át hozzá. Amikor hallotta, hogy becsukták, megkérdezte Ajmádnét, hogy miért zárták be az urát? Az asszony se tudta, mert amikor elment a község házára, megtudakolni a rendőrségtől, azt mondotta neki, hogy ha sokat alkalmatlankodik, vagy kirugja, vagy az István mellé zárja. Harmadnapra, mikor Ajmádi kiszabadult, mindjárt meglátogatta és akkor Ajmádi azt mondotta neki: »Megverték rettenetesen. Csak hason ne vágtak volna. Ez lesz az életem vége.« Azután meg is halt.

Az elnök: Kérdezte, hogy ki verte meg?

A tanu: Igen.

Az elnök: És mit mondott Ajmádi?

A tanu: Azt mondta, a vezető ur, aztán Terlac Stevo és Konyovics Nécó.

Czibolya Antal tanu ismerte Ajmádi, aki mikor a fogdából hazajött mondta neki, hogy a vezető ur verte. Hároman verték.

Marodics Dragoljub tanu — szintén szomszédja volt az elhaltnak, — elmondja, hogy Ajmádi panaszkodott neki, hogy tapostak rajta, a hasán és a mellén.

A bizonyítási eljárás ezzel befejezést nyert és elhangzottak a perbeszédék.

Vasziljevics Ljuba dr. államügyész fentartja a vádat.

Vuics Milán dr. védő kijelenti, hogy védenecsi, Jaksics és Pesics rendőrök ellen nem merült föl bizonyíték. Fölmentést kér.

Piskulics Zvonimir dr. Krnyajszki védője, azt vitatja, hogy Ajmádi, részegségében, maga okozhatta sérüléseit.

A perbeszédék után a bíróság meghozta az ítéletet, mely szerint Krnyajszki Istvánt bűnösnek mondja ki halált okozó súlyos testi sértés bűntettében és ezért hat havi börtönre és — az özevgy részére, aki hét árvaival maradt, — 25.000 dinár kártérítésre ítélte, Jaksics és Pesics rendőröket a bíróság fölmentette.

Az államügyész megnyugodott a fölmentésben, de felebbezést jelentett be Krnyajszkira vonatkozólag súlyosbírtásért.

„Katonák voltak Somogyi Béla gyilkosai“

—mondja a magyar igazságügyminiszter — Szervezkednek a legitimisták

Budapestről jelentik: Az ellenzék parlamenti akciója során követelni fogja, hogy a hadbíróági eljárás helyett a polgári bíróságra bizzák Somogyi és Bacsó gyilkosainak kinyomozását, mert így több garanciát látnak arra, hogy a bűnösök felelősségrevonása minden befolyástól mentes lesz. Ebben az ügyben egy újságíró kérdésére Pesthy Pál igazságügyminiszter a következőképpen nyilatkozott:

— A Somogyi—Bacsó-téle gyilkosság ügyében egész egyszerűen azért illetékes a hadbíróság, mert a gyilkosok katonák voltak. Az ügyben kezdettől fogva katonai nyomozás folyt és így az új eljárásnak is a hadbíróság előtt kell lefolynia. Egészen bizonyos az, hogy akik a gyilkosságot elkövették, katonák voltak és így a hadbíróság illetékességét senkisé nem vonhatja kétségbe. Csak azt kell az új eljárás folyamán kinyomozni, hogy kik voltak ezek a gyilkos katonák.

Az igazságügyminiszter nyilatkozata nagy feltűnést kelt, tekintve, hogy eddig az volt a kormány álláspontja, hogy a tettesek még nincsenek kinyomozva.

A legitimisták kilépnek a passzivitásból

A legutóbbi politikai események egyik figyelemreméltó következménye az a hatalmas legitimista tüntetés, amelyet vasárnapra készítettek elő a gróf Sigray Antal Körmenden megtartandó beszámolója alkalmával. A legitimisták, akik a Beniczky-ügyben eddig nagyon rezerváltan viselkedtek, valószínűleg a Horthy mellett ébredő tüntetés ellensúlyozására rendezik a legitimista-demonstrációt. A legitimisták ki akarnak lépni a passzivitásból és ujult erővel, egységesen fognak bekapcsolódni az országos politikába. A cél: a legitimizmus társadalmi megszervezése, oszthatatlan táborba gyűjtése a legitimizmus híveinek. A külpolitikai és belpolitikai szempontból egyaránt nevezetes zászlóbotantason a legitimista politikai körök közül számos küldöttség képviselteti magát és különösen nagy számban vonulnak föl a Dunántúl és Nyugatmagyarország legitimista kerületei. A beszámoló gróf Sigray tettesek még nincsenek kinyomozva és az új eljárásnak éppen ez az oka.

KISEBBSÉGI ÉLET

Az erdélyi magyar egyházak panaszaikat, mint ismeretes, most a napokban titkos ülésen tárgyalta a Népszövetség. A panaszok tárgyalásával kapcsolatban a legtekintélyesebb svájci lap a *Journal de Genève* a következő figyelemreméltó cikket írta az erdélyi magyarság akciójáról:

— Azt lehet mondani, hogy a népszövetségi tanács mostani ülésezése a kisebbségek jegyében folyik le. A tanács külön bizottsága már elfogadta a romániai magyar telepések petícióját, amelyre vonatkozóan a bukaresti kormány megadta válaszáat a vezértekintésnek. Most beérkezett az erdélyi három magyar egyháznak, a római katolikus, a református és az unitárius egyháznak beadványa Anghelescunak magánoktatási törvényjavasatával szemben, amely véget akar vetni a felekezeti iskoláknak. Nevezetes esemény, hogy a három egyház közt ebben a kérdésben egyetértés jött létre. A beadványban a magyar egyházak kijelentik, hogy szilárdan ragaszkodnak ahhoz az autonóm jogukhoz, hogy felekezeti iskolákat állíthassanak fel; tiltakoznak a román magánoktatási törvényjavaslat ellen, amely lerombolja intézményeik elkölési értékét, egyházaik szabadságát és emberi jogait.

A csucsai paktum szóba került az erdélyi magyar párt intézőbizottságának legutóbbi ülésén. A párt demokratikus csoportja, a kalotaszegiek javaslatot terjesztettek az intézőbizottsághoz, amelyben egyrészt követelték, hogy a paktumot hozzák nyilvánosságra, másrészt, hogy az egyezményt vegyék revízió alá. Az intézőbizottság hosszabb vita után elutasította a kalotaszegiek kívánságát azzal az indoklással, hogy a közlést a kölcsönösen fogadott diszkreció folytán nem tartja szükségesnek. Az ülésen egyébként a kalotaszegiek régebbi javaslatai fölött is döntöttek: egyhangúlag elutasították valamennyi kalotaszegi indítványt, köztük azt is, hogy új nagygyűlés jelölje ki az erdélyi magyar kisebbség politikájának új irányvonalait.

A kolozsvári magyar színház primadonnáját Poór Lilit, mint az erdélyi lapok írják, a bukaresti Népszínház meghívta vendégszereplésre. A kiváló magyar színésznő, aki a meghívást elfogadta júliusban megy Bukarestbe, ahol az Antóniát, Lengyel Menyhért világhírű darabját játssza el — román nyelven. A román színgazgató, aki Poór Lilit meghívta vendégszereplésre, hogy a magyar művésznőnek megkönynyítse a vendéglátókat, a darabon, a szerző beiegyezésével olyan módosításokat tett, hogy Antónia egy magyar asszony, aki román földirtokoshoz ment feleségül: a kolozsvári primadonna rossz kieltése és fogyatékos román nyelvtudása ilyen rendezés mellett, legalább nem hagy foltot az előadás tisztaságán. Az erdélyi magyar sajtó örömmel üdvözli a román-magyar kulturközeledésnek ezt a letagadhatatlan sikerét.

Az Avarescu-pártról, amely paktumot kötött az erdélyi magyar párttal, az a hír járja Bukarestben, hogy rövidesen átveszi a kormányt Bratianuaktól. A kormánycsere hírére az egyik erdélyi magyar lap munkatársa meginterjúvolta az Avarescu-párt egyik vezetőtagját Lintia Liviuszt, hogy kormányrajutásuk esetén milyen kisebbségi politikát fognak folytatni: »A pártprogram — mondta Lintia Liviusz — a különböző kormánypárti ágak mellett a kisebbségi kérdést is magában foglalja, mint olyan kérdést, melynek rendezése az állam szempontjából igen nagy fontosságú. Én a magam részéről teljesen tisztában vagyok az országban élő nemzetiségek kulturális és gazdasági fejlődésével és erejével és tisztában vagyok azzal is, hogy az ország konszolidációjának munkájában a kisebbségeknek is ki kell venniük a maguk részét. Hogy ezt elérhessük, szükséges keresnünk azt a megértési pontot, amelynek segítségével ez a konszolidáció lehetségessé válik. Hangsúlyoznom kell azt, hogy ennek a megértésnek létrehozása nemcsak a román-

ságunk érdeke, hanem érdeke ez első-sorban magunknak a kisebbségeknek, mert csak így lesz lehetséges részünk a kulturális és gazdasági fejlődést biztosítani. Nem akarunk elnyomni senkit, nem akarunk senkit a jogában megrövidíteni, hiszen a román nép természeténél fogva toleráns és demokratikus nép és nem természetéből az elnyomás. Összintén, lojális magatartást kívánunk, amelynek fejében készek vagyunk a testvéri együttműködésre.«

Painlevé nem tárgyal Abd el Krimmel

A francia miniszterelnök visszatért afrikai utjáról Marokkóban megszűnt a francia pánik

Rabatból jelentik, hogy Painlevé miniszterelnök vasárnap délután onnan repülőgépen visszaindult Párisba. A miniszterelnök Rabatban közvetlenül mielőtt felszállt a repülőgépre, fogadta a sajtó képviselőit. Kijelentette előttük, hogy Franciaország minden körülmények között békét kíván, de rossz szolgálatot tesznek a béke ügyének azok, akik messze a lövészárkoktól, Párisban azt hirdetik, hogy Franciaország nem akar verekedni. Ezek az emberek csak a riff-kabilokat bátorítják. Franciaország szerződésben vállalt kötelezettséget arra, hogy a protektorátusa alá rendelt marokkói területen biztosítani fogja a rendet és a nyugalmat, tehát Spanyolországgal egyetértőleg kell eljárnia, hogy Marokkóban biztosítsa és tartósan helyreállítsa a nyugalmat. Abd el Krimmel, aki benyomult a spanyol zónába és most is ott van, Franciaország nem tárgyalhat, míg a lázadó riff-kabilok ki nem takarodnak, mert az ilyen tárgyalás a szerződés megszegése volna. Nem azért kezdett háborút Franciaor-

szág, hogy hódításokra tegyen szert, hanem hogy a szerződés értelmében a békét helyreállítsa. A miniszterelnök után Jaquemot tábornok, a hadügyminisztérium elnöki osztályának vezetője adott a hírlapíróknak tájékoztatást a marokkói harcok helyzetéről. Kifejtette, hogy a francia hadállások erősek és a francia csapatok helyzete kedvező. Nincs ok aggodalomra és ki van zárva, hogy Abd el Krim offenzívája Fez ellen eredményes lehessen. Ueazan környékén a francia csapatok között átmenetileg zűrzavar keletkezett, pánik támadt, amely azonban már elmúlt. Tetuan közelében a marokkóiak nagy támadást kezdtek és át akarták törni a spanyol vonalat, azonban súlyos veszteségeket szenvedtek és meghátráltak.

Fezből jelentik, hogy Abd el Krim általános offenzívára készül. A riff-törzsekhez kiáltványt intézett, amelyben azt ígéri, hogy rövid idő alatt mindnyájukat fel fogja szabadítani és iparkodni fog nemzetét ismét nagyvá tenni.

Csehszlovákiában teljesen elszakad az állam az egyháztól

Eles kulturharc várható a radikális új egyházi törvény miatt

Prágából jelentik: A klerikális Lidové Listy közli, hogy a közoktatásügyi kormány elkészítette az egyház és állam teljes különválásáról szóló törvényjavaslatot, amely bizonyára kulturháborút fog felidézni radikális rendelkezéseivel.

A javaslat egyik legfontosabb intézkedése, hogy az egyházak minden állami és községi javadalmazása és támogatása megszűnik, az oktatás teljesen az állam hatáskörébe megy át, a tanítás elveszti felekezeti jellegét, a tantárgyak közül kihagyják a vallásoktatást s annak helyébe lép az etika és a polgári kötelességek tanítása. A felekezetek

ezentul nem tarthatnak fenn iskolákat és az egyetemeken megszűnik a teológiai fakultás, az egyházi tudományokat pedig a főiskolákon világi tanszékeken fogják művelni.

A törvényjavaslat behozza a kötelező polgári házasságot, az egyes felekezetek vagyont államosítja és kimondja, hogy bizonyos körülmények között a katolikus templomokat más vallásfelekezetek is használhatják.

Az anyakönyvvezetést teljesen kivesszi a javaslat a lelkészkező papság kezéből és behozza az állami anyakönyvvezetést, ami által a papi funkcionáriust teljesen feleslegessé teszi.

Bethlen miniszterelnök Horthynál

Kedden nyilatkozik a nemzetgyűlésben a Beniczky-ügyről

Budapestről jelentik: Bethlen István gróf miniszterelnök, aki vasárnap érkezett vissza Genéből, a déli órákban hosszas tanácskozást folytatott a távollétében történt politikai eseményekről Vass József miniszterelnökhelyetessel, Rakovszky Iván belügyminiszterrel és Csáky Károly gróf hadügyminiszterrel. A kormányzó, amint a miniszterelnök hazaérkezéséről értesült, nyomban magához kérette Bethlent, akit a gödöllői királyi palotában fogadott Vass, Rakovszky és Csáky miniszterekkel együtt. A kihallgatás alkalmával

szóba került, hogy Bethlen miért nem tartotta szükségesnek Genéből nyilatkozatot küldeni Beniczky Ödönnek a kormányzó ellen emelt vádjaira vonatkozólag

és miért nem tett azonnal tanuvallomást a kormányzó mellett. Bethlen miniszterelnök arra az álláspontra helyezkedett, hogy ő Genében az ott elért eredmények hangulatában élt és az volt a nézete,

ezek háttérbe szorították a Beniczky-ügy egész jelentőségét, emiatt

nem találta fontosnak, hogy Beniczky tanuvallomásával foglalkozzék,

bár az kifejezetten hivatkozott rá, mint tanura. A kihallgatásról nem szivárogtak ki hővebb részletek és egyelőre nem tudni, hogy a kormányzó hogyan fogadta a miniszterelnök magyarázatát.

Bethlen miniszterelnök egyébként edigi budapesti tartózkodása folyamán a Beniczky-üggyel összefüggő semmiféle részletkérdésről nem nyilatkozott, így Az Újság dolgaról, Beniczky szabdlábrahelyezéséről, a parlamenti vizsgálóbizottság kiküldetéséről sem. Politikai körökben már hétfőn délelőtt nagy érdeklődéssel találgatták, vajon milyen álláspontot foglal el Bethlen a Beniczky-ügyben és fog-e erről keddi parlamenti felszólalásában nyilatkozni. Mindenki természetesen találná, ha ez megtörténne, de éppen gróf Bethlen István

részéről senkit nem fog különösebben meglepni, ha elmarad. A miniszterelnök hívei valószínűnek tartják, hogy Bethlen a Beniczky-ügy helyett genfi eredményeiről fog beszélni és ott elért sikereit olyan módon fogja dokumentálni, hogy azok kerüljenek az érdeklődés homlokterébe és — legalább is pillanatnyilag — eltereljék a figyelmet a belpolitikai kérdések legfontosabb és legkényesebb ügyeiről.

A lengyel kormány gazdasági bojkottot hirdet Németország ellen

Franciaország választott bírósági szerződést ajánl Németországnak

Varsói jelentések szerint a garancia-paktum miatt, amelyben Németország felé eső határait, a lengyel kormány erős gazdasági represszáliákra készül a német birodalom ellen. Mindenekelőtt Lengyelország megszüntetni készül a szénzállításokat Németország felé, a lengyel kormány ezenkívül felhívta a lakosságot, hogy a német árukat bojkottálja és szüntesse be az importot Németországból. A lengyel kormány, hír szerint, el van szánva arra, hogy a gazdasági háborút minden tekintet nélkül végigküzdi, bár számol azzal, hogy a harc folytán a munkanélküliség, különösen a sziléziai szénterületeken növekedni fog.

Mint a *Matin* közli, a biztonsági szerződésre vonatkozó francia jegyzék döntőbírói szerződést javasol Németország és Franciaország között, amit egy német-belga, valamint egy német-csehszlovák-lengyel biztonsági szerződés egészítene ki. A jegyzék azt is követeli, hogy Németország lépjen be a Népszövetségbe. Az *Echo de Paris* szerint a szerződés nagy előnyt jelentene Németországnak, amennyiben a leszerelés kérdése teljesen háttérbe szorulna. A franciák nem utasítják el a német kormány által kezdeményezett újabb általános európai konferencia egybehívását sem.

Bizonyítványt kapnak a betiltott magyar osztály növendékei

Nem kell magánvizsgát tenni a suboticiai zárda első osztályu tanulóinak

Megirtuk, hogy a közoktatásügyi minisztérium május 24-én azonnali hatállyal megszüntette a suboticiai Miaszonyok-zárda magyar tannyelvű leány-polgárijának első osztályát és úgy rendelkezett, hogy a tanulók más intézetben tegyenek magánvizsgát. A sérelmet, amit a betiltás ténye jelent, fokozta az a körülmény, hogy a betiltás a tanév végén következett be, mert a kései intézkedés váratlan tanulmányi nehézségeket, a szülőkre pedig magánvizsgadíjak alakjában jelentékeny megterhelést hárít.

A zárda-iskola igazgatósága ezért sürgős felterjesztést intézett a minisztériumhoz, engedélyt kérve arra, hogy a betiltott első osztály növendékei az intézetben fejezhessék be a tanévet és ne kelljen magánvizsgát tenniük. Mulagurskt Albe polgármester, továbbá dr. Radonics Jovan és Jurics Márko suboticiai képviselők intervenáltak a minisztériumban a felterjesztés gyors és kedvező elintézése érdekében. Ennek az intervenciónak eredményeképp most érkezett meg a minisztérium döntése, amely szerint a suboticiai zárda magyar-nyelvű leány-polgári iskola első osztályának növendékei még az intézetben fejezhetik be a tanévet és számukra az évvégi bizonyítvány kiadható.

CIRKUSZ

Megélek a levegőből

vagy

rájöttem a kereslet és kínálat törvényére

— Mi van még? — mondotta a Gazdag Ember, láthatóan mulatva erőlködésesen. — Beszéljünk okosan. Üzlet, üzlet. Ezt nem lehet így elhamarkodni. Elvörösödtem.

— Hát, kérem... itt volna ez a Kék Álom... tíz éve dolgozom rajta... méltóztassék megnézni, valódi agypárlat, idegesszencia... Bódító és üdítő... Különb a legfinomabb italoknál... Aki beszítja, — szakértőktől tudom, — százszorosan él... egy pillanat alatt napokat...

Legyintett.

— Csacsi beszéd! Hogy gondolja, hogy ezt megveszem?... Hisz ehhez ingyen juthatok hozzá!... Valami egyebet mutasson... Valami megfoghatóbat...

Kivettem a májamat.

— Tessék... eleven máj... nem sokat mutat, de végre mégis csak az én máj. Muzéális értéke tagadhatatlan, — valamikor jól el lehet adni.

Mosolygott.

— *Prælium affektionis!*... Ha akarom, érték, ha nem akarom, nem érték. Tudja, mennyit kínálnak nekem naponta?

Lihegtem.

— Hát mi az érték — mi az érték a maga számára — mondja meg maga! Miből éljek — honnan vegyem a pénzt — a pénzt, a pénzt, ami még kell, tíz évig, husz évig — a pénzt, ami e pillanatban az ön zsebében van, az ön zsebében és a másokéban, ami nem az enyém még, amit elő kell csalogatni onnan — mondja meg, hogy csalogasam elő?!

Derülten, vidáman nézett rám. Aztán oktató hangon folytatta:

— No látja! Hát ez az: most maga is kimondta. Maga nem *megszerezni, hanem előcsalogatni*, kicsalni akarja azt a pénzt, ami egyelőre mások zsebében van. Maga nem tudja, fiam, mi a pénz, — valami szentségnek, megközelíthetetlen bálványának tekinti — mi tudjuk, hogy csereszököz csak, kereslet és kínálat értékmérője, — de pontos, mint a mérleg — a pénzt nem lehet megcsalni! A pénz mérlege ott áll, egyenesen, csak akkor billen maga felé, ha megfogható értéket dob a serpenyőbe, megfogható érték ellenében. Maga mondta ki, — én csak szaván fogom. Magának nem lesz, nem lehet pénze soha, mert fogalma sincs róla, mi az árú és mi az ár, mi a szükséglet és mi cikk... Maga ötletekből és álmokból, egy nemlétező világ árnyékából akarja kiszűrni azt a valamit, amiért valamit adnak... maga mondta, én csak ismétlem: előcsalni akarja a pénzt, de a pénz nem hagyja magát! Aki a szét akarja szeszegyejtetni, azt szélhámosnak hívják magyarul, — mindaz, amit felkínált nekem, megfoghatatlan kód, hasonlat, képzet, álom, semmi — levegő!... és ezért akarja cserébe azt, ami valóság... Maga, fiam, a levegőből akar megélni, — a levegőt akarja árulni — csak hogy nekem valami kell, nem levegő, — ez a kereslet és kínálat törvénye.

— Nem kell a levegő? — mondtam tétozva.

— Nem, — mondta ő gunyosan.

A következő pillanatban nyakán volt a hurok.

Csodálkozva nézett rám: szólni akart. Aztán dühösen, kivörösödve, kidagadt szemekkel integetett, hogy vázlam el a madzagot, azonnal!

— Várjunk csak, — mondtam én higgadtan. — Üzlet, üzlet. Ezt nem lehet így elhamarkodni. Beszéljünk okosan, módjával. Önnek különben nem is kell beszélni, elég, ha int a felé. Te-

hát: volna egy félliter levegőm eladó. Ára, így, egészben, nem is sok — a fele vagyonával kifizetheti. Esetleg deciszámra is átveheti, így olcsóbb. Nos...? Vadul rázta a fejét, hörgött.

— Hát kérem, határozzon. Mert van jobb ajánlatom — egy perc múlva csak a duplájáért adhatom már. Kérem, — kereslet és kínálat — szükséglet és árucikk... ön mondta, hogy a dolgok árát

a szükséglet szabja meg. Nos — mennyiért veszi meg tőlem ezt a félliter levegőt?... Tessék... itt a csekk-könyv... itt a ceruza... ne fáradjon, majd kitöltöm én... Önnek csak alá kell írni... de persze, én nem kényszerítem, csak ha akarja... Nos?!...

Bólintott és mohón kapott a ceruza felé.

Karinthy Frigyes

Ujabb gyilkosság Szófiában

Megkezdődött a bolgár emigráció monstre-pöre

Szófiából jelentik: Vasárnap este Szófiában a nyílt uccán revolverrel gyilkolták a »Kocsanai vajda« néven ismert Pancso Mihajlo macedón bandavezért. Pancso neve akkor vált különösen ismeretessé, amikor a Sztambulijiski-kormány alatt ötezer főnyi macedón csapatával megtámadta és elfoglalta Küstendil városát. Rövid idővel ezelőtt Pancso ellentétbe került a macedón szervezettel és azóta visszavonultan élt családjával. Azt hiszik, hogy a merényletet a bulgáriai macedón

komité egyik tagja követte el.

Szófiában hétfőn megkezdődött a várnai és istinai kommunisták pörének tárgyalása, amelyekben százötven vádlott kerül a bíróság elé. Ezzel egyidőben kezdődik a vidéki kommunisták központi bizottságának a pöre is, amelyben *in contumaciam tárgyalják az agrárbizottság valamennyi tagjának, valamint a külföldi emigránsoknak és a moszkvai kommunista internacionáléhoz tartozó bolgároknak monstreünpő-rét.*

Megkezdődik az agrárrevízió

Az agrárreform-minisztérium a visszaélések ellen Ivkovics államtitkár nyilatkozata

Beogradból jelentik: Az agrárreformügyi miniszter rendeletére a napokban megalakult az az öt bizottság, amelyeknek az a feladata, hogy az ország különböző vidékein revízió alá vegyék az agrárreform és telepítés terén eddig foganatosított intézkedéseket. A revízió-bizottságok rövidesen megkezdik működésüket.

A revízió megindítása azért vált szükségessé, mert a minisztériumnak számos visszaélés jutott tudomására. Dr. Ivkovics Momcsilló agrárreformügyi államtitkár, aki a visszaéléseket a radikális-klubban is szóváltotta, a beogradi *Politika* számára erről a következőképpen nyilatkozott:

— Az eddigi agrárpolitika egész kaoszt teremtett és a legnagyobb mulasztások történtek annak a szegény népnek kárára, amelynek joga volna a földhöz. Volt rá eset,

hogy a földosztással kereskedést üztek spekuláns érdekszövevények, amelyek ebből csak a múlt évben mintegy félmillió dinár jövedelmet húztak. Ugyanekkor a földigénylő szegények, dobrovoljacok, rokkantak évekig várhattak az elintézésre. Egyébként a dobrovoljac-telepítések körül is visszaélések történtek. Megtörtént, hogy a földművelektől elvették a földet és ál-dobrovoljacoknak adták, akik a parcellákat ismét bérbeadták a tulajdonosoknak.

Ivkovics Momcsilló dr. végül kijelentette, hogy a spekulánsok működését meg kell gátolni, a földet el kell venni azoktól, akik jogtalanul birtokolják és a helybeli szegény földműveseknek is juttatni kell belőle. A revízió-bizottságok mindezeknek a szempontoknak figyelembevételével fogják végezni munkájukat.

A kínai felkelők Kiocsangban felgyújtották az angol és japán konzulátust

Pekingben nagy tüntetések készülnek

Londonból jelentik: A lapok értesülése szerint *Kinában a helyzet nem javult*. Az idegenellenes mozgalom az egész országban tovább tart, a *sztrájkok mindennél kísérlesek*. Kiocsangban a tüntetők a japán és angol konzulátust felgyújtották, majd megtámadták az idegenek negyedét, de a rendőrség a tömeget visszaverte. Az összeütközés során a tüntetők közül többen súlyosan megsebesültek. A nacionalista szervezetek Pekingben nagy propagandát fejtene ki, hogy a *főváros munkásságát kedden általános sztrájkra bírják*. A keddi napon egyébként az egész országban nagy tüntetések készülnek, amelyeket a diákok kezdenek elő. Franciaország kínai követsége és az indokínai főkormányzat is intézkedést tettek, hogy szükség esetén *csapatokat küldjenek az európai polgárok védelmére*.

A sanghai-i események ügyében egy nemzetközi bizottság érkezett Kínába, amely a *kínai hatóságokkal haróltva véget igyekszik vetni a válságnak*. A bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az idegenellenes propagandát mindenáron

le kell törniök a kínai hatóságoknak, ha a kínai kormány nem akarja, hogy az *európai hatalmak beleavatkozzanak* és maguk állítsák helyre a rendet. A kínai külügyminiszter erőlyeshangu tiltakozó jegyzéket intézett a pekingi angol és japán követséghez a sanghai-i vérengzések miatt. A jegyzék hangjával a diákok nincsenek megelégedve és követelik, hogy hiviák azonnal vissza a pekingi angol és japán követet, valamint a sanghai-i angol és japán konzult és szolgálatassák ki a sanghai-i külföldi rendőrség főnökét, hogy a *vérengzésért felelősségre vonhassák*.

Sanghaiban vasárnap újabb összeütközések támadtak. Hankauban a felkelők megtámadták az angol és japán konzulátust, de a katonaság visszaverte őket. Az összeütközés során nyolc felkelő meghalt, többen súlyosan megsebesültek. Kantonban a tömeg több embert, akik mandzsu nyelven beszéltek, megölt és a folyóba dobott. *Kaifangban* a felkelők egy katolikus templomot felgyújtottak és az *olasz lelkészt meggyilkolták*.

Hazaárulási pör

egy celjei német ügyvéd ellen Rőpiratot adott ki a jugoszlávai némettség helyzetéről

Celjéből jelentik: Néhány hónappal ezelőtt a celjei bíróság határozatot hozott, amellyel az ottani *Deutsches Haus*-t a szlovéneknek ítélte oda, akik a németek hatalmas házát kulturpalotának rendezték be.

A bírói határozat hatása alatt Riebel Walter dr. celjei ügyvéd, az ottani németek vezetőe brosrút adott ki »*Ein Notschrei der Deutschen aus Slowenien*« címmel. A jugoszláv állapotokról éles hangon nyilatkozó brosrút, amelyen Schauer Ferenc dr. volt németpárti képviselő szerepel, mint szerző, Riebel titokban terjesztette és el akarta küldeni a Népszövetséghez is. Egyik példányát bírálát céljából eljuttatta dr. Epstein csehszlovákiai német képviselőnek is, aki a füzetet lapszéli megjegyzésekkel visszaküldte. Ez a küldemény a celjei bíróság kezébe került és ennek alapján hazaárulási pert indítanak dr. Riebel ellen.

A vizsgálat már megkezdődött és a szlovéniai némettség körében óriási fel-tűnést keltett.

Aki ásóval fizet és revolvergolyót kap vissza

Felebbviteli főtárgyalások a noviszadi ítéltábla előtt

Csernecz Alfonz, a Muraközben levő Pribislava községi lakos lopás miatt töltötte ki büntetését a máriabistricai fegyházban, ahol Hajdinjak Andrács zseb-metszővel megismerkedett. Mindkettőjük büntetésének kitöltése után Hajdinjak munkát ígért Csernecznek, kinek 100 dinár napszámot helyezett kátásba. Csernecz be is állt Hajdinjakhoz, azonban napszámot nem kapott, sőt Hajdinjak azzal gyanúsította meg, hogy viszonyt folytat feleségével. Csernecz megelégedte a gyanúsítást, kérte a fizetését, mert el akart menni.

Hajdinjaknak azonban nem volt pénze és rábeszélte Cserneczet, jöjjön vele egy helyre, ahol sertéseket lehet lopni, amelynek vételárából kielégíti Cserneczet. Csernecz bele is egyezett és Hajdinjakkal a község határában mentek, ahol egy erdő szélén lefeküdtek pihenni.

Mint ahogy semerre elő lélek nem volt, Hajdinjak elérkezettnek látta az alkalmat, hogy felesége csábítójától és hiteltelőségétől megszabaduljon. Ásóval több ütést mért a földön heverő Csernecz fejére. Csernecz előrántotta revolverét és azzal többször Hajdinjakra löött. Az egyik golyó súlyosan megsebesítette.

A csendőrség letartóztatta és átadta a szombori ügyészségnek. A szombori törvényszék még a múlt évi május 16-án felmentette Cserneczet, mert a jogos védelmet megigazoltan látta és a vádlottat szabadon hagyta helyének. Közben Szlovénában újabb lopásokat követett el és most Mariborban állít ki legújabb büntetését.

A noviszadi felebbviteli bíróság hétfőn a megvádolt vádlottat másodfokon is felmentette. Az ítélt jogerős.

A múlt évben, november 16-án Popeskov Szvetozár, velíakikindai Wagner-féle kocsmában barátjával Rankov Blagojeval ült. A kocsmában tartózkodtak még Kohl István és Buklin Miklós kikindai lakosok, akik a vendégülössel összevesztettek, mire a vendégülös mindkettőjüket ki akarta dobni. A dulakodás közben megölték Popeskov és Rankov asztalán ami miatt ezek segítettek a vendégülöset a két embert kidobni.

Később ők maguk is hazafelé indultak és a kocsmájú előt elváltak. Kohl és Buklin megvárták őket és amikor Popeskovot egyedül látták hazafelé menni, utánafigyelték, előbb kövekkel megdobálták, majd késsel fejbeszúrták.

HIREK

Popeskov Rankov nevét kiabálva, segítségül hívta. Kohl és Buklin láta, hogy ketten támadnak rájuk, elmenekültek. Ezek utánuk. Popeskov elérte Buklint és késsel egyszer mellbe és kétszer oldalba szúrta, minek következtében Buklin azonnal meghalt.

A veliki-kindai törvényszék az ezévi január 13-iki tárgyaláson Popeskovot 3 évi börtönrre ítélte szándékos emberölés büntette miatt.

A noviszádi felebbviteli bíróság Aranczyk-tanácsa Popeskov büntetését 5 évi börtönrre emelte fel.

Gárdonyi szerb népszerűsítője Protics Jován írói jubileuma

A boszniai irodalmi körök legutóbbi meleg ünnepelésben részesítettek egy szerb író, akinek személyét szoros kapcsolatok fűzik a Vajdasághoz és némi közösség kapcsolja a magyar irodalomhoz is. Protics Jován, a népszerű szerb író pap-költő irodalmi működésének harminctéves jubileumát ünnepelték most meg, a »Mala Biblioteka« (Kis Könyvtár) című irodalmi sorozat megjelenésének huszonötödik éve alkalmából és ez a kettős ünnepelés egyúttal a szerb-magyar irodalmi érintkezés folyamatának egyik ünnepi stációját is jelentette.

Protics Jován a Bácska szülőföldjén és innen vitte magával a falusi élet, az alföldi mezők, a nehézjárású parasztok, a bor, a kaszinói intelligencia, a disznótorok, a ravasz jámborság, a zsíros kedély világának impresszióit, amelyek különös élességgel elevenednek meg írásaiban. Egy sorozat elbeszélés, amelyek közül nem egy tökéletes plaszticitással rajzolja meg azt a sajátságos miliőt, melyben figurái élnek egyszerű komplikációkat és a humoros karcolatok, amelyek a régi magyar humoristák nemesebb értékeivel állítanak egyvonalba, Protics Jovánnak tekintélyes helyet biztosítottak a szerb irodalomban. Nemcsak szűkebb hazájában. Boszniának elevenlített irodalmi életében, hanem országos viszonylatban is előkelő névre tett szerb Protics Jován, akinek írói jubileumára felvonulnak a szerb irodalom beérkezettjei.

S amikor Protics Jován irodalmi működését méltatják, nem feledkeznek meg arról a jelentékeny munkásságról sem, amelyet a bácskai származású pap-költő a magyar írók avatott fordításával fejtett ki, ezzel is gazdagítván annak a műfajnak szerbnyelvű kincsesházát, amelynek *Nusles* mellett Protics Jován az egyedüli művelője. A magyar humoristák közül különösen Gárdonyi Géza-nak lelkes tolmácsolójaként mutatkozik meg Protics, aki *Mikszáth* Kálmán karcolatait, sőt *Galamb* a kalitkában című regényét, *Heltai* Jenő, *Rákosi* Viktor, *Molnár* Ferenc, *Berczik* Árpád apró írásait is nagy számban vitte át szerb nyelvre.

A jubiléus író (aki egyébként a szintén irodalommal foglalkozó Protics Márkó szubotícai görögkeleti lelkész fiére) 1868-ban született Tovarisevön, német iskolába járt Siden, zsidó iskolába és magyar iskolába Kulán. Gimnáziumi tanulmányait Noviszadon végezte, majd a karlovci pravoszláv papképző elvégzése után különböző helyeken lelkészkedett, míg végül a szarajevói reáliskola hittanára lett. Gimnazista korától kezdve foglalkozott irodalommal és egészen ifjúkorában jelentek meg Noviszadon könyvei, hogy azután végleg az újságírás és irodalom terén maradjon s írói tehetségét szervezői képességeivel egyesítve, vezetőegyenysége legyen egy élénk irodalmi mozgalomnak, amelynek eredményeit méltatják azok, akik most ünneplik.

A Bács megyei Napló a már bejelentett üzemzavar miatt még néhány napig csak nyolc oldalon jelenhet meg.

— Jugoszláv kereskedelmi kamara alakul Szalonikiben. Szalonikiből jelentik: A szalonikii szerb kereskedők elhatározták, hogy megalakítják a jugoszláv kereskedelmi kamarát. Az építendő palota ünnepélyes alapkövetése vasárnap történt meg Geraszimovics szalonikii jugoszláv konzul közreműködésével. A kamara épületében fogják elhelyezni a szerb-horvát-szlovén klubot is.

— Áthelyezett törvényszéki jegyző. Az igazságügyminiszter Kuba-tovics Zóra törvényszéki jegyzőt a szombori törvényszéktől a szubotícai törvényszékhez helyezte át. A szubotícai törvényszéken most két női jegyző működik.

— Francia nap Noviszadon. Noviszadról jelentik: A francia Francia Kub-junius 24-én a városi és városi egyesületek bevonásával nagyszabású francianapot rendez.

— A Népszövetség nem fogadta a panaszok bécsei háztulajdonosokat. Bécsből jelentik: A bécsei háztulajdonosok sérelmesnek találják a lakók védelméről szóló törvényt és megbízottait Genfba küldték, hogy a Népszövetségnek eljérjék a törvény megszüntetését. A háztulajdonosok küldöttségét azonban Genfban csak egy alantas hivatalnok fogadta. A hivatalnok megmagyarázta, hogy a Népszövetség csak kormányokkal tárgyal. A küldöttség a lakók nagy mulatságára röstelkedve érkezett vissza Bécsbe.

— A garanciaszerződésről szóló jegyzéket átadták Rómában. Rómából jelentik: A római francia nagykövet hétfőn a külügyminisztériumban átadta a garanciaszerződésről szóló német memorandumra vonatkozó francia válaszjegyzéket.

— Új bírák és ügyvédek. Noviszadról jelentik: A noviszádi felebbviteli bíróságnál működő bíróvizsgáztató bizottság előthétfőn Bogosavlje-vics Spasofje szubotícai törvényszéki jegyző, Gorse József dr. és Popovics Sima noviszádi táblai tanácsjegyzők és Vajkovic Blazan noviszádi törvényszéki jegyző sikerrel letette a bírói vizsát. Az ügyvédi vizsgabizottság előtt pedig dr. Dominus Iván veliki-kindai és dr. Tomanal Mihovil pancsevoi ügyvédjelölt tettek le az ügyvédi vizsát.

— Tíz millió dinár a noviszádi vasutigazgatóság céljára. Noviszadról jelentik: A közlekedési miniszter tíz millió dinárral járul hozzá a Szubotícai Noviszadra helyező vasutigazgatóság költségéhez.

— A becskeréki tanügyi hivatal Beogradban fiókot állít fel. Becskerékről jelentik: A becskeréki tanügyi inspektorátushoz — amely nemrég alakult át a kerületi főispán tanügyi referens hivatalává — a közoktatásügyi minisztériumtól rendelt érkezett, amely szerint a hivatal két részre oszlik. Az első osztályhoz a beogradi kerület szerbiai körzete továbbá a Kovacsica és Panosevi város tartozik és ennek székhelye Beogradban lesz, a hivatal másik osztályának hatáskörébe a beogradi kerület többi bányai része tartozik Becskerék székhellyel. A hivatal élén tovább is Mandrovics Milán eddigi tanügyi inspektor marad, aki egyelőre Becskeréken tartja működése székhelyét, míg a beogradi ügyosztály vezetésére tanfelügyelőket küldenek ki. Ez az első eset, hogy Vajdaságban székelő hivatalnak Beogradban fiókja lesz.

— A francia nap Pálcsan. A legteljesebb siker jegyében zajlott le vasárnap délután Pálcsan a szubotícai Francia Klub által rendezett francia-nap. Volt virág és medallion eladás, sorsolás, majd este a pálcsi Vigadó nagytermében hangversenyt tartottak, amelyen Jovanovics, a beogradi opera tagja és Draussel asszony, a beogradi opera énekesnője léptek fel. A nagyszabású közönség meleg szeretettel ünnepelte a kiváló művészeket és a tapsokból kiutott dr. Diamant Ernőnek is, aki a zongorakíséretet látta el kitűnő muzsikalitással. Hangverseny után reggelig tartó tánc következett. A gondos és sikeres rendezés dr. Pollák Lajosnénak, dr. Vécsei Jenőnek és Gyorgyevics Jován szubotícai bírónak, a klub elnökének érdeme.

— Tüntetés a német birodalom egysége mellett. Berlinből jelentik: A rajnai millenárius ünnep keretében vasárnap a birodalmi gyűlés palotája előtt tüntető gyűlést tartottak. A gyűlésen valamennyi szónok, köztük Frenken dr., a megszállott területek minisztere hangoztatta a birodalom és a Rajna-tartomány együvértartozását.

— Milanóban letartóztatott ébredővezér. Milanóból jelentik: A magyar hatóságok megkeresésére a milánói rendőrség letartóztatta Kmetty Károly ébredő-vezért, aki annak idején részt vett Soltra István rendőri meggyilkolásában és Okolicsányi Lászlóval együtt a nyugatmagyarországi rablásokban is és egy évvel ezelőtt az ébredők segítségével Olaszországba szökött. Az olasz hatóságok Kmettyt ki fogják adni Magyarországnak.

— Lederernő a vádtanács előtt. Budapestről jelentik: Lederer Gusztávné ügyében hétfőn döntött a vádtanács, amely Kodelka meggyilkolása miatt vád alá helyezte Lederernőt és elrendelte úgy a védelem, a mint a vád által bejelentett tanúk kihallgatását és a védelem által kért bizonyítás kiegészítését. A bűnügyben, amelyet a Törek-tanács-hoz osztottak be, hír szerint július elején tartják meg a főtárgyalást.

— Husz hold területen építik a szentai kaszárnyát. Szentáról jelentik. Senta város — mint a Bács megyei Napló már megírta — elhatározta, hogy a szentai kaszárnyát a mostani Gyermekehelyen helyezi el és a Gyermekehely lakóit az ország többi gyermekehelyére telepítik. Minthogy azonban a hadügyminiszter keresztülítve az agrárreform-minisztériumnál a bákai és budzsáki földek feloldását, a városi tanács elhatározta, hogy a földieit eladja és azok árából fölépíti a kaszárnyát. Hétfőn tartotta meg a helyszíni szemlét egy bizottság és az építésre legalkalmasabbnak husz holdnyi területet talált a Vástartéren. A bizottság tagjai: dr. Knyezsevics Milos polgármester, Aronovics Alekszander katonai ténparancsnok, Herczeg Emil katonai tanácsnok, Pavlovics Mihailo veliki-becskeréki ezredparancsnok és Forray Ferenc városi képviselő már kijelölték a terepet és még e hó folyamán belekezdnek az építkezésbe.

— Merénylettervek a spanyol királyi pár ellen. Barcelonából jelentik: A vizsgálat, amely a június hó 4-ikére tervezett, de idejében megküszült bombamerénylet dolgában megindult, kiderítette, hogy a merényletterveket nem szindikalista munkások, hanem a katalóniai szeparatisták szőtték. Az összeesküvők között megtalálták a barcelonai legelőkelőbb körök vezéreit, sok diákot, katonatisztet és papot. A katalóniai összeesküvők célja: önálló köztársaság alapítása, amely aztán Franciaországhoz csatlakoznék. A merényletet, amint ismeretes, az udvari vonat ellen akarták elkövetni, egy alagutban, Barcelonától tíz kilométer távolságban. A bombát már el is helyezték, azonban még idejében felfedezték, hogy mi van készülőben. De nemcsak ezt az egy merényletet tervezték a király ellen. A rendőrség megállapította, hogy továbbá terveztek el abban a templomban is, ahol a királynak misét kellett volna hallgatnia. A királynak részt kellett volna vennie egy kerti ünnepségen is, amely csak azért maradt el, mert közvetlenül az ünnepség előtt nagy zivatar keletkezett. Alig hagyták el a palotát, a kertben bomba robbant föl.

— Kibékülnek a Stinnes-testvérek. Berlinből jelentik: Stinnes Hugónak eredetileg az volt a szándéka, hogy a hatalmas vállalatot testvérei nélkül fogja továbbvezetni. Most, hogy a Stinnes-művek válságos helyzetbe kerültek, Stinnes Hugó elhatározta, hogy közeledést keres öccséhez, aki nemrégén tért vissza Amerikából. Stinnes Ottó a vállalat vezetésében vezető szerephez fog jutni.

— Az olasz kereskedelemügyi miniszter és a szubotícai kiállítás. A beogradi olasz főkonzul levelet intézett a szubotícai nagyvásár és kiállítás igazgatóságához, amelyben értesíti a kiállítás vezetését, hogy az olasz kereskedelemügyi miniszter élénken érdeklődik a szubotícai kiállítás iránt. Tudomásul adja azt is, hogy az olasz kereskedelemügyi miniszter felszólította az itáliai kereskedelmi kamarákat, hogy a szubotícai kiállításon és nagyvásáron az olasz kereskedők és gyárosok minél tömegesebben vegyenek részt. A beogradi olasz főkonzul nagymennyiségű propaganda füzetet és prospektust kért, amelynek terjesztésével fokozni akarja az olaszok érdeklődését a szubotícai kiállítás iránt.

— Gyászünnepély Beogradban Sztambolijazki meggyilkolásának évfordulóján. Beogradból jelentik: A jugoszláviai bolgár emigráció hétfőn emlékülnepet rendezett Sztambolijazki meggyilkolt bolgár miniszterelnök halálának második évfordulója alkalmából. A gyászünnepélyen a beogradi lakosság és a közelet képviselői is nagyszabán jelentek meg.

— Amundsen felkutatására indul az első mentőexpedíció. Oslóból jelentik: A Fram fedélzetéről hétfőn a következő távirat érkezett: Szombaton megérkezett az Adventből az első mentőexpedíció, amely két repülőgépet hozott magával. Éjfélikor kötött ki az expedíció, az éjszakai nap ragyogó fényében. A repülőgépeket azonnal partra vitték. Vasárnap próbarepüléseket végeztek, hogy aztán elinduljanak a Dán szigetek felé. Frederik Ram.

— Letartóztatott egy volt fogházőr. Noviszadról jelentik: A rendőrség hétfőn letartóztatta Zvonics Andriát volt fogházőrt, aki különböző bűncselekményeket követett el.

— Az 1918. évi forradalom gyurgyevói kilengései a bíróság előtt. Noviszadról jelentik: Gyurgyevó községben 1918 november 2-án, a forradalom idején Musicki Lázár gazdálkodó és Dragics Branko gyógyszerész fegyveresen behatoltak Arvai András kereskedő házába és a megremült embert tizenöt fegyverkövessé meggyilkolták. A golyók egyrésze Arvai édesanyját, özvegy Arvai Mihályt találta, aki sérüléseibe néhány nap múlva ugyancsak belehalt. A gyilkosság ügyében most indult meg az eljárás azonban Musicki időközben Amerikába szökött. Dragicsot azonban a rendőrség hétfőn Gyurgyevón letartóztatta és beszámoltatta a noviszádi ügyészség fogházába.

— Letartóztatott a noviszádi Fehér ökör vendéglő tolvaját. Noviszadról jelentik: Lozák Antal, a Fehér ökör vendéglő főpincére főjelentést tett a rendőrségnek, hogy hétfőre virradó éjjel többszáz dinár készpénzt loptak el a vendéglőből. A rendőrség letartóztatta Libik Nándort, aki a lopást elkövette és átadta az ügyészségnek.

ILLATOS MOLYVIRTO

„HERMELIN“ a neve, kérje mindenütt
DEPOT „SOA“ DROGERIJA NOVISAD

— A szubotical zsidókörház propaganda-gyűlése Noviszadon és Adán. A dr. Singer Bernát szeretetház-egyesület vasárnap délelőtti Noviszadon propaganda-gyűlést tartott. A gyűlésen a szubotical zsidókörház egy nyolc tagú küldöttsége vett részt, amelynek tagjai voltak: dr. Török Béla, Schwimmer Béla, Löwenthal Henrik, Glied Vilmos, Eisler Zsigmond, dr. Hirth Ferenc, dr. Boschán Samu és Radó Imre. A kiküldöttek előbb a noviszadi választmány tagjaival tárgyaltak, majd szépen látogatott gyűlésen, amelyen dr. Kassowitz Ármin, a noviszadi zsidó hitközség elnöke elnökölt, Schwimmer Béla, dr. Boschán Samu és dr. Hermann Károly ismertették a zsidókörház helyzetét és kérték a noviszadi zsidóság támogatását. A felszólalások után dr. Kassowitz Ármin a noviszadi zsidó hitközség és körházi választmány legteljesebb támogatását ígérte meg. Délután Adán volt propaganda-gyűlés, amelyen Radó Imre és Eisler Zsigmond kérték az adaiak támogatását. Az adai gyűlés résztvevői azonnali adakozással is hozzájárultak a körház költségeihez.

— Szombaton tartják meg a sofförvizsgát Szubotícán. Az elmúlt szombatra hirdetett sofförvizsgát a noviszadi autó-osztály kiküldötteinek meg nem érkezése folytán nem lehetett megtartani és ezért a rendőrség közlése szerint a vizsgát június 20-án, szombaton délután két órakor tartják meg a Palicsi-úton lévő lovassági laktanya melletti térségen, ahol a jelzett időben azoknak az autó- és motorkerékpártulajdonosoknak, akik járműveik vajdasági számát még nem szerezték meg, valamint, akik autóvezetői vizsgát akarnak letenni, meg kell jelenni. Az okmányok beszerzésére és a további intézkedésekre vonatkozó rendelkezések azonosak azokkal, amelyeket a rendőrség már a múlt héten nyilvánosságra hozott.

— A szubotical városi zeneiskola növendék-hangversenye. Vasárnap délután tartotta meg a városi zeneiskola évről növendék-hangversenyét teljes sikerrel nagy közönség előtt. A gazdag műsor szereplői tanúságot tettek arról, hogy a városi zeneiskola hivatása magaslatán áll. Különösen Harangozó Gina precíz éneke, Eisler Rózi rutinos, kitűnő zongorajátéka, Dimitrijevic Nikola kiforrott hegedűjátéka, Bergel, Rosenberg és Hubert precíz triója, Hermann Ottó, Dimitrijevic Nikola, Demek Ferenc és Róth Klári kitűnő kvartettje, Kampós Eta, Kladek Tera, Faith Ili, Mihajlovics I. zongorajátéka, Hubert Andor csellósza, Cveics Zsófia énekszám, Hauser Imre és Pinkava Ivó hegedűjátéka aratott jól megérdemelt, osztatlan sikert és nagy tapsal fogadta a közönség az intézeti női kar szépen előadott karénakéfé is, amely alkalmat adott egy helyi zeneszerzőnek, dr. Belics Radivojnak is a bemutatkozásra. A sok taps nemcsak a tehetséges növendékeknek, hanem a városi zeneiskola kitűnő tanárainak is szólt, akik a legszebb eredményt mutatták fel.

— A szentai rajz- és kézimunkakiállítás. Szentáról jelentik: Vasárnap nyitotta meg a szentai főgimnázium dísztermében nagyszámu érdeklődő jelenlétében Milovánov Jován tanügyi inspektor és Mrkobrat György főgimnáziumi igazgató a rajz- és kézimunkakiállítást. A kiállítás nagy sikert aratott. A legszebb rajzokat a közoktatásügyi miniszter rendeletére a beogradi rajzkiállításra is kiállítják.

— Csernyák Imre leányszöktetési ügye a bécsi bíróság előtt. Bécsből jelentik: A törvényszék hétfőn délelőtti kezdte tárgyalni Csernyák Imre volt százados, a katonatanács volt elnökének bűnpörét. Csernyákot azzal vádolja az ügyészség, hogy tavaly decemberben megszöktette feleségének első házasságából származó leányát, a 16 éves Laehne Magdát. Csernyákné ezelőtt Laehne Hugó nyugalmazott államtitkárnak volt a felesége. Ebből a házasságból született Laehne Magda, akit a bíróság Laehne Hugónak ítélte meg. Ta-

valy karácsonykor az apa Budapestre akarta hozni leányát, akit a szaléziánusok bécsi kolostorában neveltek. Csernyák neszét vette a dolognak s mialatt az apa néhány pillanatra magára hagyta a vasúti fuikében a leányt, Csernyák megszöktette és Prágába vitte őt, ahonnan az anya Amerikába utazott leányával. Csernyákot, akit Hamburgban letartóztattak és a bécsi bíróságnak kiadva szolgáltattak, leányszöktetéssel, lopással és hamis tanúzásra való csábítással vádolják. Csernyák, aki hosszabb ideje van vizsgálati fogságban, vallomásaiban kijelentette, hogy felesége nagyon szenvedett, mert nem láthatta gyermekét és ezért Amerikából átjött Európába, hogy megszöktesse a leányt. Anyagi szempontok nem vezették cselekedete elkövetésénél. A tárgyalást folytatják.

— Dr. Müller Andor, emeritált klinikai orvos, v. kórházi sebész-főorvos rendelését e hó 15-től Noviszadon, Duna-ucca 4., I. e. 6. (Zadrusna Banka palota) alatt folytatja.

— Francia-nap Szentán. Szentáról jelentik: Szombaton és vasárnap tartják meg Szentán a francia-napot. Szombaton este művészi műsor hangverseny lesz, vasárnap délelőtti országos uszóversenyt rendeznek, délután pedig népi ünnepély lesz a Népkerthben. A Francia-napra az előkészületek Dudas Emil rendőrkapitánynak, a Francia-Klub elnökének rendezése mellett serényen folynak.

— Sikkasztó földműves. Noviszadról jelentik: Kucsicin Aca mészárosi földművest, akit a csendőrség a Mihajlovics-bank kárára elkövetett ezer dináros sikkasztása miatt letartóztatták, a noviszadi vizsgálati bíróság bírálóra helyezte. Ugyanakkor elrendelte rendőri felügyelet alá való helyezését.

— Varieté lesz a budapesti Király-Színházban. Budapestről jelentik: Egy budapesti pénzcsoporthoz ajánlatot adott be a Király-Színház vagyongazdálkodásának, amely szerint a színházat varieté céljára hajlandók bérbevenni. A vagyongazdálkodás még nem hozott végleges döntést az ajánlat tárgyában.

Bled, Szlovénia, Hotel Toplica közelében a tóparton. Elsőrendű penzió minden kényelemmel, napi 90 dinártól kezdve. Kérjen prospektust.

— A Vojnics-örökösök pöre a noviszadi táblán. Noviszadról jelentik: Néhány Vojnics Sámuel szubotical földbirtokos hetvenöt évvel ezelőtt elkészített végrendelete körül évek óta húzódó torzalkodások és családi perpatvarok ügye új stádiumba jutott, mert a felek között egyezkedési tárgyalások indultak meg, amelyek valószínűleg a hagyatéki ügy perenkívüli megoldását fogják maguk után vonni. Vojnics Sámuel vagyona földbirtokban körülbelül hat millió dinár értékű rug, amely az örökösök rendelkezése folytán fiaira, Ottóra és Ödönre szállt. Amennyiben hal egyenes utód nélkül haltak el, akkor három leányát, Máriát, Laurát és Etelkát nevezte meg örökösévé, illetve ezek egyenes leszármazottjai. Vojnics Sámuel halála után a testvérek atyafisági egyezményt kötöttek, amely 1922-ben Vojnics Ottó haláláig érvényben is volt. Vojnics Ottó, akinek nem volt egyenes utódja, ahelyett, hogy az egyezményt respektálta volna, vagyont a család egy másik ága leszármazottjára, Vojnics Istvánra hagyta. A hagyatékot az egyik Vojnics-lány leszármazottja, Vojnics Géza ügyvédje, Pleszkovics Lukács dr. után perrel támadta meg. A szubotical törvényszék elutasította a keresetet. Felebbezésre a noviszadi tábla hétfőn foglalkozott az ügyvel Beleszlin Sztanimir dr. elnöklése mellett és elhalasztotta döntését, mert Hadzi Koszta dr., a Vojnics-lányok ügyvédje és Kalmár Elemér dr., Vojnics István jogi képviselője között egyezségi ajánlat folytán megindult tárgyalásoktól várják a vitás hagyaték rendezését.

— Huszezer dinárt csalt ki egy becskerekeli biztosítótársaság igazgatójától egy szélhámos. Becskerekéről jelentik: Kozlovacski György, az Adai biztosítótársaság igazgatója feljelentést tett a rendőrségen Ivanica Malcs malomtechnikus, a németországi H. Reiter-cég képviselője ellen, aki június 6-ikán kölcsönképpen huszezer dinárt vett fel tőle. Biztosítékul Ivanica egy ötszáz dolláros bankjegyet adott át, amelynek beváltására június 15-ikére ígérte. A meg egyező értelmében Ivanica a pénzt Kozlovacskinak jelenlétében egy dobozba zárta és lepecsételve az igazgatótól hagyta. Minthogy a határidő hétfőn délelőtti, Kozlovacski felbontotta a dobozt, amelyben legnagyobb meglepetésére az ötszáz dolláros bankjegy helyett három névjegyet talált. A nyomozás során megállapították, hogy Ivanica pár nappal ezelőtt elutazott Becskerekéről. A rendőrség elrendelte a szemfényvesztő család körözését.

— Gázolt egy noviszadi autó. Noviszadról jelentik: Hétfőn a 610. számú személyautó a Temerin-úton gázolta Harti Ádám 76 éves cipőaszt, akit súlyos sérülésekkel sújtottak be a köz-körházba. A gázoló soffő ellen megindult az eljárás.

Férfi szabásztanításra július 6-ig jelentkezőket felvesznek. Futó Tamás, II. kör, Mlinkova ul. 6.

Reményi M. fényképész-mester felvételeit ismét személyesen eszközli.

SPORT

Elmaradt a beogradi országos mérkőzés. Beogradból jelentik: Az országos bajnoki körmérkőzés során hétfőn kellett volna a beogradi Jugoszláviának a spliti Hajdukkal vasárnap eldöntetlenül végződött mérkőzését folytatni. Az egész napon át tartó eső miatt azonban a mérkőzést keddre halasztották el.

Osztmárk—SzMTC 5:0 (3:0) Hétfőn délután játszotta le a bécsi proficsapat második szubotical mérkőzését az SzMTC szegedi-úti pályáján. A bécsi csapat szép összjátékkal, biztosan verte a szuboticalakat, noha a szuboticalak a második félidőben teljesen egyenrangú ellenfélnek bizonyultak. A győztes csapat minden embere szép munkát végzett. Az SzMTC-ben Rucskai, Barna II. és Mucsák tűntek ki. Szegedinác bírónak rossz napja volt, mert a győztes csapat az első két gólt offszaidből érte el és egy tizenegyeset Osztmárk ellen nem ítélt meg.

Vince József nyerte meg Amerika kardvívóbajnokságát. Newyorkból jelentik: Amerika kardvívóbajnokságáért most rendezte döntő mérkőzését a Newyork Athletic Club, amelyen a rövid idő óta Amerikában élő kitűnő magyar vívó, Vince József nyerte meg a bajnokságot nagy fölényrel. Vince József teljesítménye annál értékesebb, mert az amerikai bajnokság mezőnye kitűnő vívókból állott és ő veretlenül győzött. Vince József két esztendővel ezelőtt szakadt Budapestről Amerikába, ahol az Edison-műveknél mint mérnök kapott alkalmazást.

A Bácska vasárnap Szubotícán játszik a zagrebi Gradianskival. Az országos bajnokság elődöntő mérkőzéseinek eredménye alapján Bácska a Gradianskival vasárnap június 21-én fog a bajnoki döntőben mérkőzni Szubotícán.

Az SzMTC megalakította birkózóosztályát. A szubotical vasasok a napokban megalakították birkózóosztályukat, amely a legközelebb már megkezdheti működését.

Szófia:

Bulgária—Középmagyarország 2:0. A bolgár csapat csak szerencséjével verte meg a vidéki magyar válogatottakat, a kik a játék egész ideje alatt fölényben voltak.

TŐZSDE

Zürich, jun. 15. Zárlat: Beograd 8.95, Páris 24.90, London 25.02, Newyork 515, Brüsszel 24.40, Milánó 20.15, Amsterdam 206.90, Berlin 122.625, Bécs 0.00725, Szófia 3.75, Prága 15.275, Varsó 99, Budapest 0.00725, Bukarest 2.40.

Beograd, jun. 15. Zárlat: Páris 2.79, London 280.10, Newyork 57.60, Milánó 226.60, Amsterdam 23.30, Berlin 13.75, Bécs 8.15, Prága 171, Bukarest 27.05, Genf 1120.

Zagreb, jun. 15. Zárlat: Páris 2.735—2.785, London 278.85—281.65, Newyork 57.18—57.98, Berlin 13.625—13.775, Bécs 8.09—8.21, Prága 169.75—172.15, Budapest 8.05—8.25, Trieszt 2.26—2.29, Zürich 11.145—11.245.

Noviszadi terménytőzsde, jun. 15. Csekély forgalom mellett az irányzat továbbra is anyha. Buza magyar 76—77 2% Rozs 48 dinár. Tengeri bácskai I. VII 56% K 180 dinár. Forgalom: buza 1000, tengeri 200 mm.

Szentai gabonaárak, jun. 15. A mai piacon a következő árak szerepeltek: Buza 460 dinár. Új buza 280 dinár. Árpá 250 dinár. Sörárpa 290 dinár. Új árpa 180 dinár. Zab 255 dinár. Tengeri 180 dinár. Vasutra 185 dinár. Hajóba 185 dinár. Julius—augusztus 192.50 dinár. Rozs 260 dinár. Repce 460 dinár. Köles 200 dinár. Muharmag 220 dinár. Heremag 1665 dinár. Bab 225 dinár. Liszt 0-ás GG. 700 dinár, 2-es 650 dinár, 5-ös kenyérliszt 610 dinár. Korpa 210 dinár. Irányzat lanyha.

Budapesti gabonatózsde, jun. 15. A vasárnapi országos esőzések hatása alatt az ó- és új buza 10—15.000 koronával olcsóbbodott. A buza ára 445—450.000 korona.

A zab szilárdsága is szűnőben van, de üzlet nem jött létre.

Tengeri iránt a külföldi érdeklődés megszűnt és emiatt ebben a cikkben is alacsonyabb árfolyamok jutottak felszínre. Új repce iránt cseh és jugoszláv olajárak érdeklődnek és a kereslet következtében 6000 koronálg emelkedett.

Cs.kágól gabonatózsde, jun. 14. Buza júliusra 159.125, buza szeptemberre 155, buza decemberre 157, Tengeri júliusra 114.25, tengeri szeptemberre 145, tengeri decemberre 94, Zab júliusra 52.375, zab szeptemberre 53, zab decemberre 55.25, Rozs júliusra 110.25, rozs szeptemberre 112, rozs decemberre 115.

Newyorki gabonatózsde, jun. 14. Buza őszi vörös 197.125, buza őszi kemény 179.125, Tengeri 1255, Liszt sp. w. cl. 775—825. Az irányzat buzánál alig tartott tengerinél csendes.

Férfi-zoknik 8 dinártól, női harisnyák 13 dinártól feljebb a „HARISNYAKIRÁLYNÁL” KLEIN JENŐ NOVISAD Fiókok: Senta és Vel.-Beckerek

Női- és gyermekfehérneműt a legújabb aron a »Dama« fehérneműszalon készít Tolstojeva (Ódor-u.) 21.

Boxberger Bad-Kissingen Alapítva 1711-ben.

RISSINGENI LAPDACSOK SOVÁNYÍTÓTABLETTÁK

a legjobb szer székszorulás és hizás ellen. Kapható minden gyógyszerárban Subotical lerakat: 4674

Herczl Jenő Aleksandrova u. 1 S. H. S. Főlerakat: „ISIS“ D. D. Zagreb-Beograd

NYILTTÉR.

Raspis licitacije

Dučanski lokali a i gostionice u kući Zadužbine Jovana i Terezije Ostojića, Karadordev trg br. 3. izdati će se na javnoj licitaciji sa preuzimanjem istih o 1. novembru pa za vreme od dve godine.

Dražbeni uslovi mogu se svakog dana od 5-6 sati doznati u kancelariji Srpske crkvene opštine u crkvenoj porti.

Dražba će se održati na dan 21. o. m. popodne u 5 sati u Velikoj dvorani crkv. opštine u porti.

Subotica, 13. juna 1925.

Predsedništvo.

5109

Broj 177-2-1925.

Dražbeni oglas

Potpisani sudski izaslanik objavljuje, da će se u ovršnoj stvari poverioca, Rajh i Fridman, iz Kule (zast. po Dru. Josipu Sekelju, advokatu u Kuli) radi 4845 dinara 70 para i pripadaka odredjenje rešenjem sreskog suda u Kuli broj 2861/1924. na javnoj dražbi prodati stelaže i razne dućanske robe u vrednosti od 3950 dinara, koje stvari su zapljenjene prilikom izvršenja ovrhe 30-og januara 1925. godine.

Rešenjem sreskog suda u Zablju broj 177/2/1925. odredjena dražba održać se u Čurugu u radnji dužnika dvadesetšestog juna 1925. godine u tri sata posle podne radi 4845 dinara 70 para glavnice, na to od 24. oktobra 1924. godine 5% kamate, 1962 dinara dosadašnjih i budućih troškova s time, da će se zapljenjene pokretnosti najboljem nudiocu prodati za gotov novac, a u slučaju potrebe i ispod procenjene vrednosti.

Opominju se svi oni, koji na zapljenjene pokretnosti imaju kakva prava, da svoja potraživanja prijave pre početka dražbe potpisanom sudskom izaslaniku.

Zabalj, 7-og juna 1925. godine.

Franja Gal

sudski izaslanik.

5110

TÉGLAGYÁR NIŠ (SRBIJA)

keres financirozó társat.
Esetleg a gyár eladó.

Igen nagy kereslet marseilli falcozott téglánál, melyet behoz és Görögországba exportál. A körkemenecének 28 kemencéje van a vaspálya közvetlen közelében. — Részletes felvilágosítással szolgál: JOSEF PENČIĆ NIŠ, Strahinića Bana ulica 10.

Neveljük az ifjúságot takarékosagra.

Nyereményes heti befizetési könyvek

A Városi Takarékpénztár Igazgatósága, hogy lehetővé tegye mindenkinek a kisebb összegek gyűjtését, gyűjtését is, elhatározta a heti befizetési takarékkönyvek bevezetését. Egy heti takarékbefizetési rész 5 dinár. Három évi befizetés letelével a Takarékpénz ár minden befizetett rész után D. 780 tőket és 90 Din. kamatot fizet ki a betétesnek.

Az Igazgatóság évenként megállapítandó összeg t. több nyerevényre felosztva ki fog sorolni a betétesek között. Ezzel alkalom nyílik, hogy a szerencsés betétes megtakarított tőkéjén és annak rendes kamatain kívül

esetleg nyerevényben is részesüljön.

A befizetések minden év július 1-én veszik kezdetüket. A vidékiek a befizetéseket díjtalan postatakarékpénztári lapok útján eszközözik.

Városi Takarékpénztár Suboticán

Milkó Izidor

UJ KÖNYVEI

- 1) Firenzei eset és egyéb elbeszélések
- 2) A miniszter barátja. Mosolygó történetek
- 3) Spekuláció és társai. Egy költel vídamság
- 4) Asszonyok (Novellák és egyebek)
- 5) Irók és könyvek (Elbeszélések)
- 6) Baedeker Irásából (Novellisztikus dolgok)

A „Világ” a következőket írja a könyvekről: Mesele kedvű, mint Jókai, ironikus mint Mikszáth, kacagós mint Porzó, intelligens, mint Cholnoky, magyaros, mint Abonyi Lajos.

A hat kötet ára 320 din., egy kötet 60 dinár

Minden kötet külön is kapható a Bácsmegyei Napló kiadóhivatalában vagy a szorúsnál (Subotica, Zrinjski trg 28) a pénz előleges beküldése mellett.

GÉPÉSZMÉRNÖKÖT

igazolható kereskedelmi és gépészeti gyakorlattal keres világcég mint

UTAZÓKÉPVISELŐKET

fixum és jutalék mellett. Részletes ajánlatokat 4 referenciával „Za-5382” jellege alatt Publicitas d.d. hirdetővállalat Zagreb, Gundulićeva ulica 11. szám továbbít.

5117

Magyar és német

gép- és gyorsíró
jó fizetéssel felvétetik

BRAUN MARCEL cégnél

Veliki-Bečkerek

KELICO

Természetes gyümölcs szörpök:

Citrom, narancs, málna, eper, ananas stb. felülmulhatatlan minőségben

a legkellemesebb és legolcsóbb
HŰSÍTŐ és ŰDÍTŐ ITALOK

KELICO Lepárolóművek és Gyümölcs Szörpgyár
Módos (Jaša Tomić) Benat

ROGAŠKA SLATINA

A Rogaška Slatina rohszi víz már régóta világhírnévének örvend, és pedig a TEMPEL forrás mint üdítő ásványvíz, a STYRIA és DONATI források mint gyógyvíz. Ezen vizekben oly ásványrészek vannak lekötte, amelyek elsősorban emésztési zavaroknál, gyomor és bélbajoknál legnagyobb sikerrel bírnak. Ezen ásványvíz egyáltalán a legjobb szer cukorbetegség, epekö, vese és hólyagbetegségek ellen. — Rogaška Slatina királyságunkban a legnagyobb és legmodernebb gyógyhely. Van 1500 legmodernebben berendezett szobája, katonazenekara, művészi koncertek, bioskop, tánc- és olvasóterem, tennis stb. — Idény előtt és után nagyobb kedvezmények. — Prospektusokkal és felvilágosításokkal ingyen szolgál.

Ravnateljstvo Drž. Lječilište, Rogaška-Slatina
Az ásványvíz képviselői: BRACA ČELIKOVIĆ, NOVISAD

4509

Fűrészhulladékot, vágott tölgyfát,

tehát kész tűzifát szállítunk

amíg a készlet tart

Sombor, Subotica, Novisad állomásokra	10 tonnánként 2100 dinárért
Senta, Novi-Vrbas állomásokra	2300 „
Kikinda és Vel.-Bečkerek állomásokra	2500 „

Szállítás csak a pénz előleges beküldése ellenében, a 10 tonnán felüli súlyért a többletet utánvételezzük.

BRAĆA JANEKOVIĆ
fakereskedés és gőzfűrészt r. t.
ZAGREB, Bregovita ul. 5.

5027

Uj vukovári aretiazító keszes szeplo, himlohely, esmer, mofolt, kelések, lakadkok, forrasagi porrasas, orrvorossag es minden egyeb arevirazas ellen.

Uj vukovári borszeplito szappan es puder, mely az aretiazasosbol a hasznalati utasitas szerint alkalmazva, meg kerosabb egyeneknek is virulo es flatal arcot koleszondos.

Egy nagy tegely ara 12 dinar, kisebb 8 dinar, szappan 6 dinar, puder 10 dinar.

Minden tegelyen Krajcovic, a keazlito archepo lathato.

ZE. KRAJČOVIĆ GYÓGYSZERTÁRA

VUKOVAR

5128

FERD. PIATNIK & SÖHNE WIEN
PIATNIK NÁNDOR és FIAI BUDAPEST
KÁRTYAGYÁRAK

kizárólagos képviselete egész Jugoszlávia területére

F. BEDŐ SUBOTICA

Sence ul. 19.

Telefon 439.

Tekintettel a forgalomban levő hamisított bélyegzőkre kártyákra, csak a nálam vásárolt kártyákért validok feladósságot

Simon László és Társai

gépműhely, vas- és rézüntőde

Subotica, VI. kör, Tolstojeva ulica 27-29.

5131

KÉSZÍT: mindenféle gazdasági gépeket u. m. morzsoló, szecskavágó, borprések, borszivtyuk, malomberendezési vasrészeket. Minta szerint vagy rajzok után vas- és rézüntvényeket. Magánjáró alkatrészeket és minden e szakmába vágó javításokat a legjutányosabb áron.

Nyomdagépek javító műhelye

MOTORHAJÓ ÖSSZEKÖTTETÉS

BÁCSKA és BAHÁT ÖSSZES NAPPALI és ÉJELI VONATA KÖZÖTT

STARIBEČEJ és NOVIBEČEJEN ÁT:

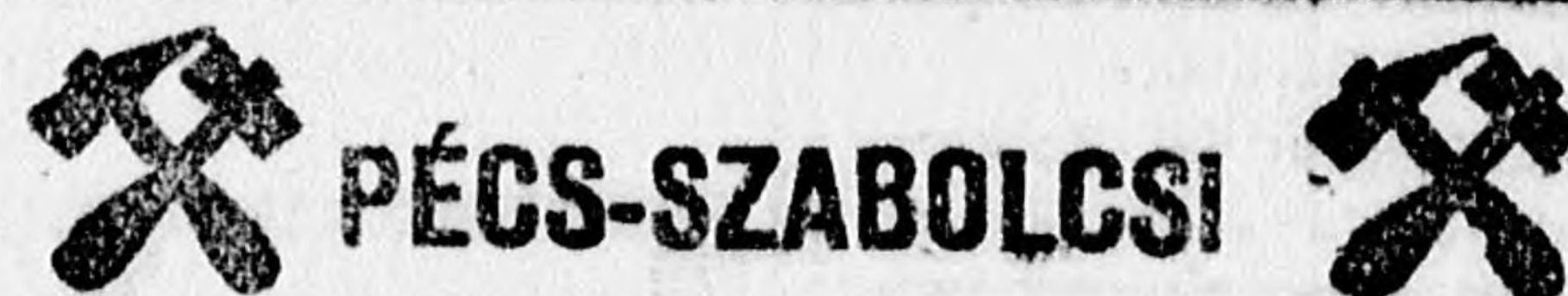
Staribečejről indul: 4, 6³⁰, 8³⁰, 10, 12³⁰, 15, 18, 21 órákor

Novibečejről indul: 4⁴⁵, 7, 9, 11³⁰, 13³⁰, 19³⁰, 1³⁰ órákor

Legrövidebb út Pančevo, Belackva, Vel.-Kikinda, Novisad és Sombor között

Mindenki próbálja meg! KARLO VEČEJ i DRUG

4237

PÉCS-SZABOLCSI
SZÉN és BRIKETT

és pedig kétszer mosott kovácsaszén, kockaszén ipari célra, ugymint

SALGÓTARJÁNI DARABOS SZÉN

cséplési célra legolcsóbb napi árak mellett elvámolva franko bármely állomásra, továbbá

I-a SZÁRAZ VILLÁZOTT FASZÉN

pormentes, szivógázmotoros üzemre nagyon alkalmas, ajánlunk mindenkori pontos szállításra — legolcsóbb árak mellett

DANICA FAIPAR OSÍJEK

Telefon 4—04.

Desatičina ul. 27.

5132

Bánatban járás székhelyű városban, jóforgalmu főfűszerttel, 25 szoba és mellékhelyiségekből álló és 100.000 dinár jövedelmű, a főtéren levő egy emeletes ház jutányos árban eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál Dr. Belohorski és Szügyi forgalmi irodája Novisad, Safarikova u. 7. I./10.

5133

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Telefon: 190 sz.

Távíratcím: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota. Telep: Sentaí put.

KERTI-ERNYŐK

egyszerű és diszes kivitelben nagy választékban, mélyen leszállított árban kaphatók

Uj

cserépkályhák több színben 1600 din.-tól, cserépkályhák átrakása 200 din.-tól, tisztítás shamottozással 35-40 dinár, tűzhelyjavítás shamottozással 35-40 dinár, Meteor-kályha shamottozás 30-40 dinár jótállás mellett Vidéki munkát is vállalok! Takács Mihály cserépkályhás Városi Zenede mögött

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál:

KRAUSZ

VELIKI-BEČSKEREK, a törvényszéki palota mellett. TELEFON 329 760

HÁZASSÁG

Férjhezmenendők, illetőleg hozzátartozók házasságközvetítési ügyekben — lapunkra való hivatkozással. — díjtalan felvilágosítást nyerhetnek *Farragó* irodájától, Budapest, Népszínház-utca tizenhat. Cégjegyzésten levelezés. 4752

Férjhezmenne 37 éves gyermektelen özvegyasszony oly iparoshoz, ki nem kalandvágyó, hanem nyugodt otthont keres. — Leveleket »Megunta a magányt« jelígre kiadókba kér. 5131

Kávépörkölő

motor- és kézi hajtásra kocsz és szénfűtessel **eladó**

Német gyártmány, alig használt, tizenképes. Kírákat részére is alkalmas. 10 kg kávé pörköl. BEGA hirdető és közvetítő **Veliki-Bečkerek**, a főpostával szemben. 5034

FOGLALKOZÁS

Munkálányok azonnali belépésre felvételnek. Prva Subotička Industrija Mirtusa. Miška Prčića ul. 2. 5141

Fiatl cukrászsegéd és cukorkamunkás tanoncok felvételnek. Ruffi cukorkagyár. Vilsonova ulica 13. 5126

PATKÁNIN

(törv. v.)

Patkányirtó szer
Doboza: 12 din. 50 para

1991 Kapható:
Patkánygyár Vel.-Bečkerek
Játéklunk az eredményért!

Nevelőnői állást keres 20 éves urileány, beszél magyarul, németül, igényei szerények. Cím a kiadóban. 5140

Brijuni pomoćnik, prvorazredni radnik, traži se za prvorazredni rad, nastup po dogovoru. Ponude slati na adresu Josip Kolačka, Baruna Jelačića ul. 2., Zagreb. 5060

Elsőrendű

hőfehér meszel

a legolcsóbb áron szállít

KREČANA DALJ

Intelligens fiatal házvezetőnő, ki egyedül főz, megfelelő személyzet mellett a háztartást vezeti, tisztességes, szorgalmas és becsületes, nő keresek. Csakis fényképes ajánlatokat kérek »Tisztességes« jelígre a kiadóba. 5058

Kutyaidomító két vizslakölyök részére azonnal keresetnek. Cím a kiadóban. 5053

Órák, ékszerek

feltűnően olcsón kaphatók
Nyilas és Csajkánál
Subotica, 5854
Strossmajerova ul. 7. Husplac

Mészárossegédet, fiatal főmunkást, azonnali belépésre felveszek. Bencsik Ferenc, Senta. Csak személyesen jelentkezőt akceptálok. 5046

Gyakorlott cipésmunkást férfi, női, varott és szeges munkára azonnal felvesszék. Altmann Jenő. B.-Topola. 5057

FIFI KÖLNI VIZ

Készíti **PINTÉR** gyógytár

Dunai homokot

finomat és górombát, sodort építkezési és ipari célokra a legjutányosabb áron szállít vonattal vagy hajón
Séwár László Petrovaradin

Női fodrász vagy fodrásznő felvételnek. Krainer Józsefné, Veliki-Bečkerek. 5083

Gabonaszakmában több éve működő volt gazdaságot állást keres. Ajánlatokat »Megbízható« jelígre a kiadóhivatal továbbít. 5091

Cipőkülönlegességek

RÓKA

divat cipészeteiben

Subotica, Pašičeva u. 9.

VÉTEL-ELADÁS

Vendéglőt elszámolásra keres szakképzett fiatalember anyjával együtt azonnalra. Cím: Schlesinger Ferenc, Mali-Idoš. 5108

8 HP Máv. kazán alkatrészek eladók. Révész József, Džala. 5107

Eladók központban modern örök áron közleplakások, fürdőszobával, egy férfinaszék, továbbá bolt kiadó, Aleksandrova ul. 11 4799

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és olcsó kiadványban. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felhívással jelölt leveleket továbbítunk. Kérdezőkérdezőkhez válaszdíj megfizetés.

Butoreladás. Modern keményfa hálószoba, palisander ebédlő, előszoba, konyhaberendezés és egyéb háztartási tárgyak jutányos áron eladók. Cím megtehető Rudolf Priesnérnél, Rudičeva ul. 1. 5129

Keresek perfekt német

GYORSIRÓT

aki egyben a gépirásban is teljes jártassággal bír, azonnali vagy június 15-i belépésre. Írásbeli ajánlatok: **HEINRICH ECKSTEIN** komlóbizományhoz Novi-Sad, Jevrejska ulica 2. sz. intezendő. 4887

Eladó új üzletajtó 120×300 redőnyös és ugyanolyan kirakat nagy üveggel. Novisad, Primorska ul. 4. 3694

Vršac határában 120 hold föld prima minőségű fundus instructussal azonnal eladó. 5133

Kötőműmunkások

azonnal felvételnek.

Jelentkezés személyesen

NOVISAD

Svetosavska (Bor) u. 16

Szivógáz-tractor Máv. 35 HP 60 colos Máv. golyós cséplővel, 2 évesek, cséplésre készen, elevátor és bódéval eladó. Nagy Sándor, Bács-Topola. 5138

Szalmaelevátor, majdnem új, Hofherr-gyártmány olcsón eladó. Heisler David i Sin, Stara-Pazova. 5041

Közepesforgalmu borbélyüzlet sürgősen eladó. Cím a kiadóban. 5136

Eladó

pálcsi villatelkek

közvetlen a park mellett, a női fürdő és a nagyvendéglő között. Felvilágosítással szolgál

Strass Leó

mérnök

Edénypiac. Vermesház

18 hold hegyi szőlő egy tagban, ház pincével és pinceberendezéssel Belacrkván, kéveköti aratógép eladó. Dr. Schab. 5037

HADNAGY ISTVÁN

asztalosmester

Petrogradska (István) ul. 6. Elvállal mindenféle épület- és bútormunkát. Állandó rakár kész festett bútorkban. Javításokat elfogad mérsékelt árak mellett. 4862

FIFI KÖLNI VIZ

Készíti **PINTÉR** gyógytár

KISS ZÁLOGINTÉZETE mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zálogból visszamaradt cirka 500 méter sötétszürke finom gyapjuszövet, szállításra: v. férfi, női raglán és télikabátnak való. Ékszer, ruhák, kabátok, fehérneműk és minden más tárgyak állandóan olcsón eladatnak. Subotica, I. kör, Bogovičeva (Kinizsi) ul. 12. 5697

Három pár prima malomkő, egy koperej, egy transzmisszió, egy nagy kerék és egy cilindrszita 10.000 dinárért eladó. Mata Bunjevački motor-malom, Vranjevo. 5088

ELADÓ HÁZHELYEK

A pálcsi utra és a a menhely mögött 39 200—200 □-ös házhely Bővebbet

Ruttkay Lászlónál
az SZMTC. pálya mellett 4704

KÜLÖNFÉLE

Illusztrált német lapok régi példányai: Sport im Bild 6 dinárért, Illustrierte Zeitung 6 dinárért, Die Woche 5 dinárért, Fliegende Blätter 4 dinárért kapható a Kurir hírlapirodánál Suboticán. Pályákonként portó 1 dinár. Pénz postabélyegben is beküldhető. 3689

Butorozott szoba házaspárnak két ágyval kiadó. IV., Karola Milodanović ul. 6. 5118

STENICIN

a legjobban bevált féreg és **POLOSKAIRTÓ**

Kezelése egyszerű, nem piszkít. — Kapható **Drogerija Landauer** Subotica. 509

Pálcsan butorozott tiszta szoba kiadó. Cím a kiadóban. 5137

Üzlet kiadás! Torontálban, Novibecsen, a főtéren villannyal ellátott bármily üzletnek alkalmas helyiség galleriás berendezéssel azonnal kiadó. Érdeklődni bármikor Reperger és Báldinnál, Fecske-utca 24. szám, Stari-Bečej 5127

Iskolai szünidőre vidékre gyermekekhez felvételnek perfect német, zongorázni tudó szolid fiatal hölgy. — Fényképes ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít. 5125

Melyik gyermektelen vagyvonas polgár gazdálkodó fogadná gyermeknek azonnal hasonló családból való iskolázott teljesen árva, szép, szegény leányt. — Szíves megkeresést e lap kiadóhivatala kér »Gyermekeket« jelígre. 5135

Kiseb butorozott szoba magányos nőnek, aki a háziidőlet elvégezn. kiadó. Cím: Mucsy-telep 70/1. 5139

Patkányt — ezeret senki más, de én merem küldeni »Ratimort« irtószertem utólagos fizetés ellenében, mert biztos vagyok a sikeres eredményben, az egyedüli páratlan hatás Európában. Egy doboz 40, nagyobb 60 dinár, kívánatra utánvétellel is. »Wertheim« féregirtó vállalat, Zagreb, Marovska 16. 4988

Kankónál (gennyes folyásnál), huyesóbántalmaknál, fehérifolyásnál legjobban hatnak a már 19 éve ismert Larucin-kapszulák és pálcikák. — Minden gyógyszerárban és drogériában dobozonként 20 dinár árban kapható. Postán utánvétellel: Blum (Illés) gyógyszerár, főpostával szemben. 2159

Keresek 3 szobás lakást mellékhelyiségekkel, lehetőleg a Senta ut környékén. Ajánlatokat a kiadóba kérek. 5100

Butorozott szoba egy vagy két személy részére azonnal kiadó. Bővebbet Grün Márk, Ciril i Metod trg. 5036

KEDVEZŐ VÉTELEK

Teherautó, 1 és fél tonnás, komplett 15000 D
Villanymotor, 33 HP., indító kapcsolóval 18000 D
Dinamó, 45 amp. (5 HP) márványgerjesztővel 10000 D
Exenterpréz, 15 q nehéz 8000 D

Kovácsanyák 8 din. kg-ja

Megtekinthető

HAMBURGER JÉGGYÁRBAN
SUBOTICA 4429

Ui zongorák, pianók, csakis elsőrendű világmárkák, a leghosszabb lejárati részletfizetésre kaphatók 10 éves jótállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica, Városháza. 2942

Gummibélyegzőt bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala is elfogad.

Golyócsapágy vaseltnt. kitűnő minőségben, olcsón szállít Eugén Kalmár kem. ind. Subotica. 5049

A subotikai villanytelep elvállal a vilamos forgalmi kocsik ajtaján, bel-sejében és az egész város területén elhelyezett oszlopjain reklámtáblák elhelyezését, olcsó árban és kéri az érdeklődőket a részletes feltételek megtárgyalása céljából központi telepünk forgalmi osztályát felkeresni

Eladó malomgépek

4 drb teljesen új dupla vasszekrényes hengerek 250/1000.

2 drb használt 9/14. „Ganz“ hengerek

1 drb új 5 d. dupla Wörner-féle daratisztító

1 drb használt 3 számú Seck-féle daratisztító

2 drb új 2 d. dupla detaseur

1 drb használt 2. sz. hámozógép

1 drb használt 2. sz. kefép

SZAKÁCSMÁTYÁS és TÁRSAI
STARA-MORAVICA

Sentán egy jóforgalmu borbélyüzlet eladó. Walter József fodrász, Senta. 5038

Eladó Somborban, belvárosban új családi ház. Pavle Kneževića 17/a. 5042

KÉKKŐ és RAFFIA

a legolcsóbb napi áron

Kereskedőknek előnyárak

Sugár Manónál

Subotica 3052

6-os 7 léghűtő és egy 8-as lokomobil jutányosan eladó Vadócz Károlynál, B.-Topola. 5078